

DARBININKAS

LIII NR. 8 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 30, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Dingo povandeniniai laivai - Izraelio ir Prancūzijos

Savaitgalyje naujas šauksmas dėl laivų: ketvirtadienį, sausio 25, dingo be žinios Viduržemio jūroje Izraelio povandeninis laivas Dakar su 69 žmonėmis; šeštadienį, sausio 27, dingo be žinios Prancūzijos povandeninis laivas Minerve su 52 įgulos nariais.

Iš Dakar paskutinė žinia buvo ketvirtadienį, kai jis buvo 20 mylių nuo Kipro į pietų vakarus. Prancūzijos laivas dingo netoli savo bazės Tulon uoste, apie 600 mylių nuo Izraelio dingimo vietos. Minerve turėjo deguonies 100 valandų.

Sausio 29 jau buvo dingusios visos viltys Dakar rasti. Bet kitas Izraelio laivas sugavęs ženklus, kuriuos leidžia laivas automatiškai, atsidūręs nelaimėje. Pastangos ieškoti atnaujintos. Ligi šiol be vaisių.

Tuo pat metu pranešama apie tris naujus Sovietų laivus, atplaukusius į Viduržemio jūrą; apie Prancūzų įgulos pasitraukimą iš Alžiro bazės ir į Alžiro uostus dažnejančius sovietinių laivų atsilankymus.

Egiptas turi 8 ar 9 povandeninius laivus sovietinės gamybos.

Tulono vandenyse, kur dingo povandeninis laivas Minerve, jau anksčiau buvo du nuskendę — 1946 ir 1952.

Izraelio povandeninis laivas Dakar buvo geriausias iš jo turimų 4 povandeninių laivų.

VIETNAME—Derybos ar karas?

Amerika ir viešai paskelbė pasiūlysi š. Vietnamui tiesiogiai, kad bus sustabdytas bombardavimas, jeigu š. Vietnamas tenkinsis "normaliai" vykstan-

čia infiltracija ir jos nedidins, kai nebus bombarduojama. Atsakymo negauta.

KOMUNISTAI PRADĖJO INVAZIJA

Š. Vietnamo kariuomenė pradėjo plataus masto invaziją į P. Vietnamą, talkinama vietos teroristų — vietkongo. Pagal demilitarizuotą zoną sutelkta 40-50,000 kariuomenės. Masinis puolimas turi palaužti Amerikos jėgas, kaip prie Dienbienphu buvo palaužti Prancūzijos jėgos. Tada jau ateis derybos.

Aštrios kautynės prasidėjo prie Khe Sanh, vakarinės neutraliosios zonos dalies. Naujas smūgis buvo nukreiptas prieš Amerikos didžiausią bazę Danang. Raketom ir patrankom sunaikinti 6 Amerikos lėktuvai. Danango mieste vietkongai pradėjo gatvių kautynes. Gen. Westmoreland permetė 10,000 kariuomenės prie demilitarizuotos zonos maršmą sustiprinti. Penkiose šiaurinėse provincijose atšauktos naujų metų paliaubos.

Amerika sausio 23 atnaujino diplomatinis santykius su Graikijos vyriausybe.

Sueso kanalas—keno naudai?

Egiptas sausio 27 pradėjo Sueso kanalo valymo darbus, kad galėtų 15 laivų išeiti. Izraelis įteikė protestą, kad tai daroma be jo sutikimo. Izraelis

reikalauja, kad atidarius Sueso kanalą juo galėtų naudotis ir Izraelio laivai. Baiminasi, kad pirmiausia gali iėti į kanalą Sovietų laivai, kurių 5 jau dabar stovi Egipto uoste Port Side. Tada jau dings bet kokios galimybės naudotis kanalu.

Sovietų min. pirm. Kosyginas sausio 29 išpėjo, kad Sovietai neleis palaužti š. Vietnamą karu. "Amerikos agresija bus sutikta augančiu pasipriešinimu".

Kuboje sausio 28 komunistų partija paskelbė teisanči savo 9 narius, "prosovietinę grupę", kuri norėjusi privirsti vyriausybe, kad ji vykdytų Maskvos liniją. Jie visi esą suminti. Kuba taip pat nedalyvausianti komunistinių partijų konferencijoje, kurią šaukia Maskva Vengrijoje. Nedalyvaus ir Jugoslavijos partija.

Kuboje "prosovietinių" partijos narių suimta jau 40.

Prezidentas LBJ sausio 29 pateikė kongresui biudžeto projektą. Bendra suma 186.1 milijonai; deficito 8 milijonai, jei bus pakelti pajamų mokesčiai.

Clark M. Clifford, naujai nominuotas apsaugos sekretorius, sausio 25 senate pasisakė prieš bombardavimo sustabdymą š. Vietname.

Pietų Afrikoje dr. Blaiberg su nauja širdim bus paleistas namo vasario pradžioje.

Grenlandijoje sausio 27 rastos dalys 3 bombų, kurias turėjo bombonešis B-52, sudužęs ir sudegęs sausio 21.

Korejos vandenyse prie lėktuvnešio Enterprise jau yra 6-7 kiti Amerikos laivai. Bet 800 jardu atstume laikosi ir sovietinis laivas, pasivadinęs Geologas, bet einąs tokias pareigas, kokias turėjo ir Amerikos "Pueblo".

ŠALTASIS KARAS DĖL PUEBLO

Prezidento LBJ taktiką dėl Pueblo laivo giria tie, kurie jį aštriai smerkia dėl Vietnamo karo

Prezidento LBJ taktiką dėl pagrobto laivo vadina išmintinga N. Y. Times vedamasis (sausio 28) ir ypačiai to dienraščio kolumnistas James Reston. Ešą prezidentas pasimokęs iš Vietnamo įvykių ir imasi diplomatinį, ne karinių priemonių laivui ir jo įgulai atgauti.

LBJ KALTĖ PRISKIRIA VYKDYTOJUI, o kaltės planuotoją kviečia būti tarpininku

Prezidento LBJ pareiškime sausio 26 atsakomybė dėl laivo pagrobimo nukreipta išimtinai į šiaurės Koreją. Laivo pagrobimas vertinamas kaip š. Korejos agresyvumo prieš Pietų Koreją reiškinys. Jį vadina "agresiniu veiksmu", kuris negalys būti "priimtas". Santūriai kalbėjo apie tą Korejos agresijos tiesą ir nė puse žodžio neužsiminė to tiesos kitos dalies — Sovietų bendrininkavimo pagrobime.

Daugumos vadas sen. Mansfieldas pasisakė už diplomatinės priemonės, įspėdamas, kad karinės gresia karą išplėsti. Sudarė įspūdį, kad tenori atgauti įgulos žmones, neužsimenant apie laivą.

Prez. Johnsonas derybom pirmiausia puolėsi į tarpininkus — į Maskvą, paskiau į Saugumo Tarybą.

DERYBOS — ko iš jų galima laukti?

Kaltininkas š. Koreja ir tariamasis tarpininkas Sovietų Sąjunga laikosi tradicinės taktikos — gąsdinimo, kaltinimo. Koreja grasino bausti įgulos narius už šnipinėjimą (taiko Niurnbergo teismo tradicijas, pagal kurias karys negali aiškinti tevykšės viršininko įsakymą; jis kaltas jau dėl to, kad neatsisakęs jų vykdyti!).

Kas daroma dėl laivo Pueblo

Prez. Johnsonas sausio 25 įsakė pašaukti atsarginius lakūnus — 14,787, sustabdyti neribotam laikui atleidimą iš karinės tarnybos tų, kuriems jau suėjo laikas. Karinės pajėgos prie Korejos stiprinamos: atominis lėktuvnešis Enterprise ir du laivai palydovai atkomandiruoti; prie 18 lėktuvų, kurie stovi P. Korejoje, atkelta iš O-

kinavos papildomai 36. Tai pradžia: esą jei reikės, busią pašaukta atsarginių apie 1 milijonas.

Labiau pabrėžiamos diplomatinės pastangos. Sovietam atsisiakius tarpininkauti, sausio 26, Amerikos iniciatyva, buvo sukviesta Saugumo Taryba. Po Amerikos atstovo Goldbergo ir Sovietų atstovo Morozovo kalbų buvo aišku, kad Saugumo Taryba neturės pagrindo bendram sprendimui. Rytųjaus posėdy buvo priimtas siūlymas perkelti klausimą į privačius pasitarimus.

Sen. Dirksenas sausio 29 išpėjo vyriausybe, kad nesileistų į appeasementą Pueblo laivo įgulai išgelbėti. Sen. Mundtas reikalavo iširti, kodėl vyriausybe siuntė laivą misijai nepasirūpinus jo saugumu.

KADA BUS IŠSPREŠTAS PUEBLO LIKIMAS

Amerikos diplomatų tarpe manoma, kad diplomatinės derybos dėl Pueblo laivo ir jo įgulos užtruks dvi tris savaites. Maždaug tiek laiko reikės, iki bus išardyti sumtieji jūrininkai. Tada š. Koreja galės grąžinti jūrininkus ir rodyti, kokias ji "humaniška".

Alto delegacija lankėsi Washingtone dėl Vasario 16

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija: Antanas Rudis, Eugenijus Bartkus ir Mikas Vaidyla, sausio 23-24 lankėsi Washingtone, Kongrese, Vasario 16-tos minėjimo reikalui.

Lydimas kongresmano William T. Murphy iš Chicagos, Ill. Alto delegacija buvo priimta Atstovų Rūmų pirmininko John McCormack. Pasitarime su juo buvo parinkta vasario 20 diena, kurią JAV Atstovų Rūmai minės 50 m. Lietu-

vos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Tą pačią dieną minėjimas įvyks ir Senate, vadovaujant senatoriui Thomas Dodd, iš Conn. valstijos.

Atstovų Rūmuose tą dieną maldą atkalbės vyskupas Vincentas Brizgys, o Senate — kunigas Ansas Trakis.

Alto delegacija aplankė taip pat eilę senatorių ir kongresmanų, prašydama juos pasakyti kalbas apie Lietuvą, ryšius su Vasario 16 minėjimu.

Senatorius Vance Hartke, iš Indianos, buvo pakviestas ir mieliai sutiko būti pagrindiniu kalbėtoju Chicagos Lietuvių Tarybos rengiamame vasario 18 d., Civic Operos Rūmuose iškilmingame Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjime.

Atlikusi savo misiją Washingtone, Alto delegacija kreipiasi į visus lietuvius patriotus ir kviečia juos gausiai dalyvauti jubiliejinuose Vasario 16-tos minėjimuose.

ALT

Alto delegacija sausio 23-24 Washington. Iš k.: sekretorius E. Bartkus, sen. Vance Hartke (Indiana), pirmininkas A. J. Rudis, išdininkas M. Vaidyla.

OPINIJA UŽ PREZIDENTO POLITIKĄ AR PRIEŠ JĄ?

Louis Harris paskelbė savo tyrimų duomenis apie opiniją.

Klausimas: ar vidaus programą LBJ turėtų susiaurinti — atsakyta — taip 24 proc., ne — 64. Klausimas: LBJ mano, kad galima daryti patrankas ir sviestą, t.y. kariauti Vietname ir vykdyti pažangos programą namie; kiti mano, kad tegalima pasirinkti vieną ar kitą — ar

pritariate LBJ nuomonei? Taip — 48 proc., ne 39.

Klausimas: jei manote, kad reikia pasirinkti vieną ar kitą, tai kuris dalykas yra vykdytinas pirmesne eile? Pirmumas atsakymuose taip atrodo: Vietnamo karo finansavimas 23 proc.; parama švietimui 20 procentų, kova su nusikaltimais 15, programa prieš skurdą 8,

medicininė pagalba 6, paskutinėje eilėje atsidūrė erdvės tyrimai ir kelių tiesimas.

KAS PIRMIEJI tarp respublikonų

Tarp respublikonų populiariausias tebėra Nixonas. Tačiau auga ištikinimas, kad laimėti prieš LBJ greičiau gali Rockefelleris, nes demokratai "liberalai" greičiau rems Rockefellerį, ne LBJ.

Rockefellerio šalininkai kombinuoja prie Rockefellerio prikimtyti kitą liberalą sen. Hatfieldą (Oregonas).

Jei būtų nominuotas Nixonas, tai U. S. News... informacija, jis rodo daugiau susidomėjimo prisikinkyti senatorių Percy.

Popiežius Paulius priėmė audiencijoje Pietų Afrikos chirurgą dr. Barnard (protestantą) ir sveikino dėl jo operacijų žmonijos gerovei.

Iš Vokietijos sąjungininkai traukiasi

Vokietijos spauda apgailestauja, kad saugumas mažėja, nes sąjungininkai dalį savo kariuomenės iš Vokietijos atitraukia. Viso lig šiol yra 431,000 sąjungininkų kariuomenės; per šiuos metus pasiliks 385,000; amerikiečiai atitrauks 35,000, anglai 6,000, prancūzai 5,000. Pasiliks amerikiečių 222,000, anglų apie 50,000, prancūzų 57,000; taip pat belgų 50,

000 ir Kanados 6,000.

Amerikiečių spauda primena vokiečiams, kad jie patys savo kariuomenę per silpnai organikoja: vokiečiai skiria apsaugos reikalavimą tik 4.7 proc. savo biudžeto, tuo tarpu Amerika 10 proc., Anglija ir Prancūzija per 5 proc. Vokiečiai buvo numatę suorganizuoti 508,000 savo kariuomenės, bet tenkinasi dabartiniu skaičium 455,000.

New Yorke sausio 27 buvo rytinio pakraščio tautinių šokių vadovų pasitarimas dėl III tautinių šokių šventės. Sėdi iš k.: Ona Ivaskienė (Bostonas), Jadvyga Matulaitienė (New Yorkas), Gražvyda Maurutienė ir Urbonas (Waterbury). Aplink šokėjos-jai, su kuriais J. Matulaitienė demonstravo šokių figūras. Nuotr. R. Kisieliūnas

Maskva atsisakė tarpininkauti — tai esą Amerikos ir S. Korejos reikalas. Tuo griežtumu siekiama daugiau išspausti iš priešininko. Eilė tokių galimų gundymų Amerikai spaudoje neoficialiai buvo paskelbta: tegul Amerika prisipažįsta įvykdžiusi agresiją Korejos teritoriniuose vandenyse; tegul atsi-prašo (sen. Mansfieldas pasirenge su tuo ir sutikti, kad tik vyrai būtų paleisti!); tegul išnais už jūrininkus atiduoda išlikusius gyvus šiaurės korejiečius, kurie buvo pasiūti nužudyti prezidentą Park... .

Bet toki dalykai negi kalbami Saugumo Taryboje. Ir pasiūlyta privačiai tartis. Tartis ne su kuo kitu kaip su Maskva.

N. Y. Times sausio 29 nusuka į tokio pasitarimo, laikraščio manymu, esminį dalyką — į Vietnamą. Ešą dabartinės krizės šaknis ne Koreja, bet Vietnamas. Juo ilgiau Vietnamas karas užtruks, juo daugiau krijų iškilis — pasienyje su Kinija, Viduržemio jūroje, Berlyne ir kt. Taikos reikalui, sako laikraštis, reikia atitaisyti pradinę klaidą — Vietname. Ir tai imą suprasti vis daugiau ir Vietnamo karo šalininkai...

Kai Amerikoje yra tokia nuotaika, tai galima laukti, kad iš derybų bus mėginama išspausti daugiau pažeminimo Amerikos prestižui ir daugiau naudos Maskvai.

KRIZĖS ŠAKNIS — ar Vietnamas?

N. Y. Times aiškiniame dėl krizės šaknies yra prasilenkta su faktu. Krizės šaknis yra labiau rivalizacija tarp Maskvos ir Amerikos. To paties laikraščio ir tos pat dienos nr. New Yorke miesto kolegijos istorijos profesorius Stanley W. Page atsiliepė: esą iš paskutinių metų faktų santykiuose tarp Sovietų ir J. V. susidaro sugestija, jog "mes esame davę reikiamą laisvę Sovietam viduriniuose rytuose mainais už panašius dalykus pietų rytų Azijoje".

O antras to paties laikraščio ir to paties nr. skaitytojas priminė faktą, jog Amerika ne šiandien išjungė į Vietnamo politiką. Priminė, kad Ženevos konferencija 1954 davė teisę Amerikai pasiūsti į Vietnamą 685 karinius asmenis. Nors Amerika sutarties nepasirašė (taigi sutartis jos nesaisto), bet prezidentas Eisenhoweris pasiuntė 685 amerikiečius kaip patarėjus, o prezidentas Kennedy emėsi "escalation", pasiūsdamas 16,000... Taigi LBJ vykdo tai, ką buvo pradėję pirmtakai.

Beliktų pridėti, kad ir pats Vietnamo klausimas atsirado tada, kai nebuvo atsakyta į Korejos klausimą. Korejos karas buvo paliktas be galo: 1954 paliaubos tebeleiko dvi Korejos puses perskirtas spygliuotų vielių tvora, kurias saugoja ne tik dviejų Korejų armijos, bet ir 55,000 amerikiečių. Eisenhoweris, siekdamas viduje populiarumo, pažadėjo Korejos taiką ir ją padarė tokią, kuri paliko komunistus įgalintus žrėtis su nauja agresija Vietname. Dabartinis S. Korejos min. pirmininkas Kim prieš dešimtį metų paskelbė programą, kad po dešimties metų ji įgalintų atnaujinti Korejos karą. Maskva jaučia atėjus laiką dabar tą programą vykdyti.

Ar tai programai Vietname ir Korejoje prezidentas Johnsonas pasipriešins, kaip pasipriešino prezidentas Kennedy Kuboje? Skirtumas tas, kad Kuba buvo Amerikos pašonėje. Koreja ir Vietnamas yra Sovietų pašonėje.

Žmonės, kuriuos išaugino nepriklausomoji Lietuva

Stasys Yla — naujas kunigas

Nepriklausomos Lietuvos sukakties metais susilaukė amžiaus sukakties ir eilė toje nepriklausomoje Lietuvoje išaugusių, tą nepriklausomą Lietuvą savo dvasia ir darbais išreišusių veikėjų. Pažinti juos — reišia pažinti dalį anos Lietuvos.

Vienas tų nepriklausomos Lietuvos auginčių ir jos išreiškėjų yra kunigas Stasys Yla. Jam tebuvo 10 metų, kai buvo paskelbtas Vasario 16 dienos aktas (gimė 1908 sausio 5). Pirmame nepriklausomos Lietuvos dešimtmetyje, auringame kovos dėl egzistencijos dešimtmetyje, jis mokėsi. Su antruoju dešimtmėčiu jis ėmė rodytis, ko išmokęs ir ką nepriklausomos valstybės gyvenimui naujo gali atnešti.

Kun. St. Ylos vienas straipsnis "Tiesos kelyje" buvo pavadintas "Ateina naujas kunigas" (atskira knygelė 1942 Kau-ne). Tas pavadinimas paklaidą mintį pažūrėti ir į kunigą Sta-sį Ylą kaip naują kunigą, atėjusį į Lietuvos gyvenimą. Kaip ryškų ir skaidrų atstovą tų kunigų, kurie pradėjo rodytis nepriklausomos Lietuvos gyvenime.

Kiek jie buvo nauji, šian-dien ypačiai imame žiūrėti, kai susidarė didesnis laiko tarpas ir galima juos pastatyti dabar vykstančio ekumeninio sąjū-džio šviesoje.

Dabar religinis gyvenimas verda ir net kunkuliuoja. Skel-biamos revoliucijos senom for-mom ir idėjom. Skelbiamos naujos dorybės, reikalingos naujų laikų kunigui. Lietuvoje tai buvo įvykę prieš 30-40 me-tų. Naujo kunigo idėjos buvo barstomos ne tiek teorijoje, kiek švietė jau gyvaisiais, pa-vyzdžiais.

Mažiau tada skambėjo Lie-tuvoje šūkis "išeiti į modernų-jį pasaulį", nes kunigas į jį bu-vo išėjęs. St. Yla buvo vienas iš tų kunigų, kuriems labiausiai rūpėjo pastoracija naujais me-todais. Jis buvo iš tų, kurie, E-vangelijos žodžiais, buvo linke protarpiais palikti ramiai besi-gančias avis ir užbėgti pas-tas, kurios su savais ieškoji-mais daugiau ar mažiau buvo nutolusios nuo kaimenės ir a-vidės.

Kun. St. Yla ėjo ypačiai prie vadindamo "elito" — rašytojų, žurnalistų, menininkų, tariamų jų "bedievių". O paskiausiai laikais, Amerikos pasaulyje, gal labiausiai jis pritapo prie "jaujų sielų" — jį rasi ateitininkų, skautų ir kt. kursuose.

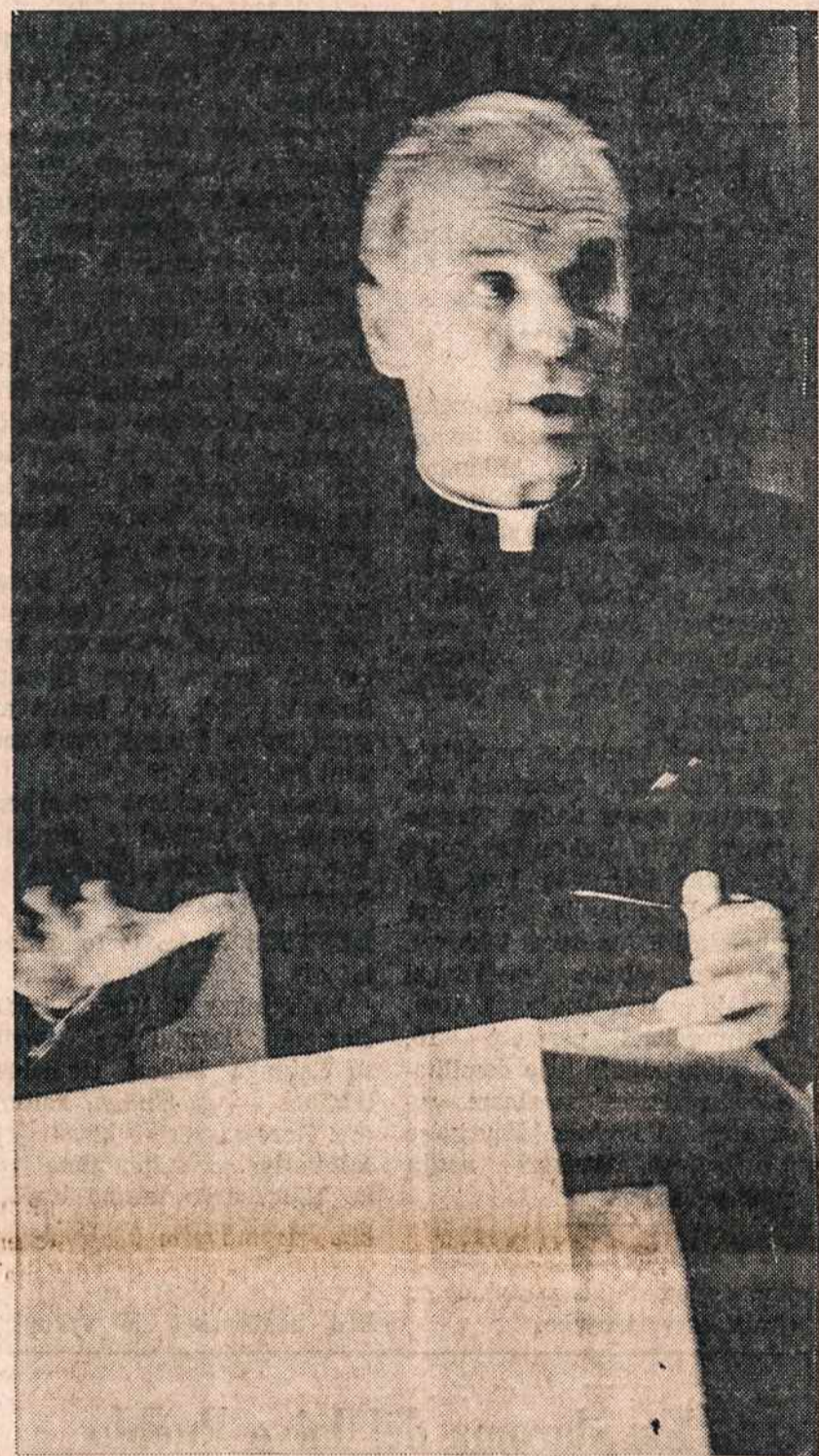
Ėjo prie jų su žmogiškąja ši-luma — jų amžiaus, jų profesijos interesų supratimu. Su rašytojais virto pats rašytojas, su žurnalistais — žurnalistu, su dailininkais — dailininku ir netgi "mūrininku", kraudamas savo rankom akmenis savo gar-sijai "Mindaugo piliai", trauk-damas kitus, kad savo profesio-niais sugebėjimais jam talkin-tų. Tai nelyginant, anie pran-cūzų kunigai, kurie nuėjo į fab-rikus, o dabar virsta žūrinin-kais, kad tarp jų apatšalautų savo buvimu ir sava šviesa.

Nebuvo bėgi niekados žen-

Dviraičiai paštu

Kaimų laiškininkų darbu pa-lengvinti (tą darbą atlieka dau-giausia moterys) valdžia nuta-rė išduoti dviračius. Dabar lai-škininkės turi pėsčios suvaikš-čioti iki 20 ar daugiau kilomet-rų su laišku ir ypač laikraščių krepšiais. Bet tos dovanos sąly-gos šykštuoliškos: dviratis lai-škininkei atiduodamas nuosavy-bėn tik po penkerių vartojimo metų, ir jeigu ji per tą laiką bus gerai atlikusi laišku ir lai-kraščių išnešiojimo darbą. Ir, ži-noma, jei po tiek naudojimo lai-ko dviratis dar bus to vardo vertas... (Elta)

lo, kad pro atidarytus į pasau-lį langus būtų priėję pas kun. S. Ylą pasaulio garų. Jis nie-kad nenustojo liudijęs Dievo. Bet ir Dievą liudijo naujesniu būdu. Dievą rodė ne iš viršaus — su lenta, kurioje surašyti Dievo įsakymai, bet kreipė dė-mesį į klausytojo skaitytojo pa-

Kun. Stasys Yla

Nuotr. V. Maželis

LIETUVOJE

VIEŠINTOSE STATĖ, STATO, STATYS TELEVIZIJOS STOTĮ

Praėjusį pavasarį iš Vilniaus buvo pagarsinta, kad Viešintose bus pastatyta televizijos perdavimo stotis, kurios pagal-ba televizija bus prieinama vi-soj rytinėj-šiaurinėj Lietuvoje daly, kurios Vilniaus sūstuvus nepasiekia. Vasarai baigiantis, radijo ir televizijos centro vyr. inžinierius Krupenka tvirtino, kad pardavimo stoties statyba Viešintose vyksta puikiai, kad jau per 'didžiojo spalio šventę' (t.y., lapkrič. pradžioj) visa rytinė Lietuva jau galės gėrėtis televizijos vaizdais.

Praėjo ir vasara, ir "spalio šventė", o ne tik televizijos vaizdų rytinėj Lietuvoj, bet nei žadėtios stoties bokštų Viešintose dar nematyt. Ir iš viso dar mažą kas ten tepadaryta. Gruodžio mėnesį, prieš pat Ka-lėdas, blogo gando patikrinti į Viešintas nuvykęs korespon-dentas atrado keletą statybinin-kų, susispietusių, kaip jis sako, apgailėtinoje pašiūrėje ir besi-šildančius prie geležinės kros-nies. Nedirba todėl, kad cemen-to skiedinio nesulaukia, ir ne-gali sužinoti, ar jo atveš ar ne, kadangi telefonas, esą, veikia "kaip pilietinio karo apkasū-čioti iki 20 ar daugiau kilomet-rų su laišku ir ypač laikraščių krepšiais. Bet tos dovanos sąly-gos šykštuoliškos: dviratis lai-škininkei atiduodamas nuosavy-bėn tik po penkerių vartojimo metų, ir jeigu ji per tą laiką bus gerai atlikusi laišku ir lai-kraščių išnešiojimo darbą. Ir, ži-noma, jei po tiek naudojimo lai-ko dviratis dar bus to vardo vertas... (Elta)

Būdinga ir tai, kad tie staty-bininkai, atrodo, griebtųsi beto-navimo darbų, jei tik skiedinio būtų, — koks bus šaltyje sulie-to betono patvarumas, jiems klausimas nekyla... Pasiziūrėjus iš arčiau, atras-tas toks paveikslukas:

"Darbas nemechanizuotas. Viską — ir vandenį iš kūdros

ties vidų. Analizuodamas jo dvasios kertes, raskamas jose geruosius pradus, rodė, kad tai dieviškumo atspindys ir svyra į Dievą kaip augalas į saulę, nors pro apniukusius debesis, nors pasvyruodami nuo vėjų. Kontrastais kalbant, kun. St. Yla rūpinosi ne Dievą nuleisti

iki žmogaus, bet žmogų kil-s-teltį Dievop.

Ėjo į žmones su naujos for-mos ieškojimu — su kultūrin-tos, sumenintos ir sutautintos formos. Su pajautimu, kad žo-dis turi grožį ir juo skaitytoją klausytoją veikia. Veikia žo-dis šiais laikais ne retorika, bet in-tytumu, ramumu. Tokio in-tytumo siekia kun. St. Ylos ra-šytas ir sakytas žodis. Jei ne-priklausomos Lietuvos poezijo-je viršūnės pasiekė intymusis Jono Aisčio žodis, tai pastoraci-joje tas meninis žodis priklausė kun. St. Ylai — ilgai ieško-mas, dailinamas, taisomas žo-dis.

Neprarado ieškojimo dvasios, kad žodis ar išvirsinės formos būtų originalios, išplaukusios iš savo tautinės aplinkos iš gy-

venamo momento rūpesčių. Šia prasme jis "tautino", lie-tu v i n o, modernno maldas giesmes, pats jas rašydamas, su-darinėdamas tautinius vardus šalia tradicinių bažnytinių.

Tokį naują kunigą davė ne-priklausomoji Lietuva. Tokis jis išliko ir sulaukęs 60 metų amžiaus.

Naujasis kunigas Lietuvoje aplenkė sąjūdį, kurį šandien vadiname ekumeniniu. Aplenkė, gal būt, dėl ypatingos pa-dėtis Lietuvoje. Su nepriklausoma Lietuva atėjo ne tik vals-tybinis, bet ir socialinis per-versmas; padėtis tarp Rytų ir Vakarų skatino Lietuvos kunig-ą studijuoti įvykius ir idėjas namie ir užsieniuose ir pasida-ryti išvadas, kurias visuotiniu plotu Bažnyčia priėjo žymiai vėliau ir žymiai aštresniais lū-žiais.

(Bus daugiau)

Pasaulėžiūrų kova ir "nusiginklavimas"

Iš kun. Stasio Ylos knygos "Ne-rami dabartis ir ateities perspektyvos", išleistos 1940 Ma-riampolėje, bet atėjusių bolše-vikų sukonfiskuotos ir sunai-kintos.

★

Pakartojame vieną skyrelį, kuris rodo, kad šandien skel-biamos sugyvenimo, toleranci-jos, meilės idėjos prieš 28 me-tus Lietuvoje buvo gyvos.

"Vargiai rasime pasauly tau-tų, vienalyčių pasaulėžiūrų at-žvilgiu. Tiesa, yra vadinamų ka-talikiškų, ortodoksiškų, protes-tantiškų, net laisvamaniškų tau-tų ar kraštų. Bet tai anaipol nerodo religinio, pasaulėžiūri-nio tautų vienalytiškumo. Grei-čiau tai reiškia vyraujančias tautų pasaulėžiūras. Šalia vy-raujančios pasaulėžiūros kiek-vienoj tautoj yra ir mažumos pasaulėžiūrų, ir tokios pasaulė-žiūros, einant konstitucijų su-teiktomis teisėmis, turi laisvę gyvuoti ir net plėstis.

Kartais tokios mažumos pa-saulėžiūros savo aktyvumu ir savo atstovų asmeniniu svoriu gali turėti nemažesnės įtakos politiniam, kultūriniam, sociali-niam gyvenimui, kaip ir dau-gumos pasaulėžiūra. Kai taip į-vyksta, tai tarp dinamiškos įta-kos mažumos pasaulėžiūros ir daugumos prasideda rungtynių kova.

Kaip gyvenimas rodo, tokių kovų yra išgyvenusi ir išgy-vena kiekviena tauta. Kai ku-riose jų tokios kovos buvo iš-sivysčiusios net į baisius karus ir žudynes... Tiesa, pasaulė-žiūrinės rungtynės savo esmė-je nėra blogas dalykas, jei tik jos vyksta grynai dvasinėje plotmėj... Visas pavojus išky-la tuomet, kai pasaulėžiūros i-ma propaguoti tarpusavę ne-toleranciją arba kai šiosios griebtis leidžia savo atstovams. Su netolerancijos dvasia pa-prastai ateina neapykanta, o ši

diktuoja neleistinų priemonių vartojimą. Taip kova iš prin-cipų srities perkeliama į asme-ninę, iš dvasinės persvaros į fi-zinę, iš įtikinėjimo ir prievartos plotmę, o kultūringa penetraci-ja (skverbimasis) padaroma asmeninių interesų ambicijos pa-diktuotu vienas kitų naikini-mu...

Siekiant pilnutinės tautos vienybės ir rimties, yra neįma-noma išsiversti be pasaulėžiū-rinio "nusiginklavimo"... Bū-tų vėl kitas kraštutinis nore-ti užtrinti visus pasaulėžiūri-nius žmonių skirtumus, vietoj aiškių pasaulėžiūrų piršti skep-ticizmą, indiferentizmą, visas pasaulėžiūras suniveliuoti (suly-ginti)...

Taigi pasaulėžiūrų "nusigink-lavimas" turi turėti kitą pro-gramą, o ne atsakymą nuo sa-vo principų. Bene pirmasis šios naujosios programos punktas — geras, pilnas savo ir priešin-gosios pasaulėžiūros pažinimas. Netolerancija klesti tuomet, kai nepažįstama gerai nei savo nei prieš pasaulėžiūros; kar-tais juk ginama pas save ar puolama pas kitus tai, ko visai nėra nei pas vienus nei pas kitus. Pirmiausia, žinoma, rei-kia pažinti savą pasaulėžiūrą...

Antra, skirtingų pasaulėžiū-rų atstovai turi ieškoti ne tik to, kas juos skiria, bet kas jun-gia. O jungia daug kas: žmo-giškumas, Dievo vaikystė, et-ninis-rasinis giminingumas... Būtų nežmoniška, jei nusi-grežtume nuo brolio žmogaus ar kovotume su juo dėl to, kad jis ne tos pasaulėžiūros. Šitas galvojimas šandien jau yra subrendęs rimtose galvose ir, reikia manyti, pradės vis la-biau ir labiau persimesti į pla-tesnes mases. Ypač pačias pas-taraisiais metais daug gražios iniciatyvos parodyta ieškojimui bendros kalbos tarp krikščioniš-kujų konfesijų" (60-63 pusl.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios Kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-con-ditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Mo-derni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH P. SINKOWSKY, laidotuvių direktorius — lūdesio valandoje su-tiekis jums patarimus ir gilią užuojautą. Laidotuvių įstaigos kopyčios pas-trenkamoms bet kurioje miesto dalyje. 4221 Park Ave. (pr. Tremont Ave), Bronx, N.Y. 10457; tel. 863-2475.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Allan J. Reitter-Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikals ištinca — daug lengvatų, jūsų paguodai ir patogumui, jų tarpe: 7 modernios vėsina-mos kopyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patalpa — atvangai, kompetingas, velklus ir simpatingas štabas, užtektinai vietos automobi-liams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

DELINIKS FUNERAL HOME, Thomas Delniks, laidotuvių direktorius — jautriai užjaučia nelaimės valandoje ir paruošia garbingas laido-tuves. 17 Congress Ave. Waterbury, Conn. 06708; tel. 753-6181.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simon-son, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamas gar-bingos laido-tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDZIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veiks gėrimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuoti iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Rich-mond Hill, N.Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, par-davimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valsty-bės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 111-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ETTORE GALENO, Inc. (212) 326-2356. Paminklai amžiams — vietoje ga-minami, čia pasirenkami ir pastatomi bet kur. Pagrindinė įstaiga: prie St. Johns kapinių, 7954 Metropolitan Ave., Middle Village, L.I. N.Y.; prie St. Charles kapinių: 1232 N. Wellwood Ave., Pine Lawn (via W. Babylon P.O.), L.I., N.Y.

STUYVESANT JEWELERS — Leo Urbach, Europoje išsimokslinęs laikro-dininkas. Virš 30 metų praktikos. Taisomos laikrodžių elektronikai patikrina ir reguliuoja. Metų garantija. Graviruoja vietoje. 231 1st Avenue (tarp 13-14 St.) NYC; tel. 475-2650.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

SPARTA parduoda Telefonkun, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, ITC, Royal ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių: Rašomas mašinė-les lietuvių ir kt. kalbomis; Radio—stereo, cohsoleš, transist. ir kt.; patefo-nai, įrekdavimo aparatai, skaičiavimo mašinos, etc. Katalogai gaunami pranešus adresą Sparta sav. J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731, (516) 757-0055. New Yorkie informuoja L. Vilkutaitis 642-2137.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie-nama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliais tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos pa-lūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6755 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpil-dymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadi-niais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIONO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausias rū-šies amerikiečių ir importuotų gėrilmų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GERIMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bruzinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinų, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papildomai kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūvims. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, mailytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užleikite ir įsitikinsite!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION (Agentūra) N. Kacz-marsky, manager. 108 West 14th Street (arti 6th Ave.) New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005. Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir į USSR. Priimame užsakymus šaldytuvams, TV, skalbiamoms ir siuvamoms mašinoms, "Dollar Certificates", butams ir t.t. Visos išlaidos apmokamos čia. Gavėjas neturi nieko mokėti. Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kurią mes gauname. Jūsų patogumui turime didelį prekių pasirinkimą žemomis kainomis. Agentūra atidaryta kasdien nuo 9:30 ryto iki 7 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku — susitarus.

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Rich-mond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laido-tuvėms ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUZINSKŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą. Krautuvėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lietpalčiai. Parūpinami "dolerio krautuvė" kuponai. 370 Union Ave. Brooklyn N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

A. ANDRIUSKEVICIUS — LAIKRODININKAS - JUVELYRAS. Auksas, sidabras, deimantai, laikrodžiai. 9408 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 7-2573.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patar-navimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiun-timu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniais daiktų — geriausių siuntinimų ir tai pigiau-siomis kainomis; pas mus gauste visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminėms. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

Laisvės žiburio radijo rėmėjai susirinkime sausio 14 Aprėišimo parapijos salėje. Pirmoje eilėje: G. Ma-žeikienė, N. Umbrasaitė, D. Kezėnė. Nuotr. V. Maželis

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Aukos talka

Kitados buvo klausta, kas yra mano artimas. Atsakymas duotas vaizdu, kaip gerasis samarietis padėjo plėšikų užpultam ir sužeistam žmogui. Kiekvienas žmogus, ištiktas nelaimės, vargo ar kančios ir reikalingas kitų pagalbos, yra mūsų artimas. Evangelija yra plačiai paskleidusi tą artimo supratimą ir gerojo samariečio pavyzdį.

Šiandien jau nebetenka klausti, kas yra mano artimas, bet kur jisai yra. Mūsų artimas yra visur, kur tik žmogus patenka į nelaimę ar vargą, kur jis prispaudžiamas ligos ar kančios, kur tik jisai neįstengia savęs gelbėti ar apriūpinti. Jis gali būti turtingam ir laisvam krašte, šalimais mūsų, arba toli nuo mūsų, kur žema civilizacija bei žmonių ankštumas kliudo visus pridengti ir pasotinti. Daug tų nelaimingųjų yra karų ir įvairių politinių konfliktų aukos. Masės žmonių yra išvytų iš savo krašto, išstremtų, ar spėjusių pabėgti nuo komunistų teroro. Kas turėtų jiems padėti?

Artimui padėti yra kiekvieno pareiga. To reikalauja žmoniškumas ir artimo meilė. Niekas taip pat negali būti tikras, kad jam kito pagalbos neprireiks. Tačiau, kai reikia padėti dideliu nelaimingųjų skaičiui, tai gali padaryti tikrai didelė talka.

Amerikos katalikai vyskupai turi tokią talką suorganizavę. Ji žinoma National Catholic Welfare Conference vardu. Šis vardas lietuviams išveiviam turėtų būti labai gerai žinomas, nes NCWC pastangomis daug kas yra atsiradęs Amerikoje.

Lietuviai turime savą Balfio šalpos įstaigą, kuri veikia nuo 1944 metų ir yra sušelpusi daugybę vargan patekusių tautiečių. Ir mūsų ne vienas esame ta šalpa pasinaudoję.

Balfio ir panašių organizacijų šalpos darbas įmanomas tik pasiaukojimo ir aukų dėka.

Vargu rastume pasaulyje žmogų, kuris pereitų per gyvenimą, nežinodamas ir nepatirdamas, kas yra auka.

Tačiau tikra auka tėra ta, kuri eina iš laisvos valios. Tada daroma tai, už ką nelaukiama jokio atlyginimo.

Be atlyginimo ar įvertinimo vilties pasiaukoję rinkėjai ir vaju rengėjai bei vykdytojai nesigaili laiko ar jėgų, kad tik daugiau sutelktų lėšų artimo šalpai. Prašoma aukos ir laukiama jos iš visų. Ne visiems vienodai pasisekė įsitvirtinti medžiagiškai, bet nei vienas neturėtų jaustis atleistas nuo artimo meilės pareigos. Kiekviena, nors ir maža, auka priimama ir panaudojama tautiečio vargū sumažinti.

Balfio rėmėjų New Yorke yra 873, iš jų 160 narių. Jie visi per 10 metų Balfui suaukojo 60,000 dol. pinigais ir 140,000 gėrybėm.

Šį šeštadienį Maspetho lietuvių parapijos salėje vykstanti Balfio vakarienė irgi tik šalpos tikslu rengiama. Tik šį kartą už suteiktą auką bus galimybė ir pačiam pasistiprinti ir lietuviška menine programa pasigėrėti. Dalyviams bus įteikta knyga su paskutinio dešimtmečio aukotojų sąrašu. Ties šiais buvo pradėti vesti, kai prieš 10 metų, Balfio reikalų vedėjo pareigas perėmė kun. L. Jankus. Palyginti, neilgas, bet darbingas jubiliejus. Šio dešimtmečio laikotarpy iš visų lietuvių surinkta 1,016,000 dol. Per visą Balfio gyvavimą šalpai surinkta ir išleista 8 milijonai dol. Iš tos sumos daugiau negu pusė gauta iš JAV valdžios ir katalikų vyskupų pašalpos įstaigos. Taigi, artimo meilė praeity paliko savo žymes. Vargstančių tačiau nei dabar, nei ateity nestokosim. Tad ir tokios įstaigos kaip Balfas ar NCWC vis laukia mūsų dėmesio ir aukos.

Politinis prisitaikymas nei pastovus nei sėkmingas

Ilgesnį laiką Maskva Justą Paleckį laikė savo statytiniu okupuotoje Lietuvoje šiaudinio prezidento kėdėje, kol pagaliau pasisaukė pas save. Atsidūręs plačiosios tėvynės sostinėje, jis ėmė ir į maskviškius laikraščius rašyti.

Ryšium su 27-osiomis priedavartaus Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą metinėmis, "Voprosy istorii" išsispausdino Paleckio straipsnį "Gimė nauja Lietuva". Jame autorius tarp kito pasakoja, kaip 1940 metais sovietams okupavus Lietuvą, daugelis tautiečių išvertė savo kailį. Jam tapus vadinauoju ministru pirmininku ir pradėjus eiti šiaudinio prezidento pareigas, buvę "Tiesiog nuostabu, kiek daug aplink atsirado revoliucionierių, kurių anksčiau niekas ir neįtarė. Net aršiausi reakcionieriai ir fašistinio režimo šulai staiga uoliai ėmė įrodinėti esą pažangūs. Vienas priminė dalyvavęs 1905 metų revoliucijoje. Kitas tikino nešes raudoną vėliavą 1917 metų Vasario revoliucijos dienomis. Trečias teigė buvęs karštas smetoninio režimo priešas, bet stačiai nesugebėjęs pasireikšti. Tačiau vos tik buvo pradėti vykdyti radikalūs Lietuvos visuomenės pertvarkymai, daugelis tų nelemų 'revoliucionierių' pasistengė pabėgti."

Paleckis, tur būt, teisybę rašo. Juk ir jis pats buvo ne kitoks "revoliucionierius". Tuo tarpu kai daugelis įtikinėjo jį savo revoliuciniais nuopelnais, jis pats turėjo įtikinėti savo ponus, sėdinčius Kremluje, tomis pačiomis "dorybėmis".

Paleckio pasakojimą būtų galima pratęsti iki šių dienų. Pokariniai okupacijos metai pagimdė dar daugiau "nelemų revoliucionierių". Jų pasakojimai apie prieš 50 ar 25 metus Lietuvoje vykusią revoliuciją sovietiniai laikraščiai kelintais mėnuo užpildo savo puslapius.

Gal nereikėtų per daug stebėtis, jog okupacijos metu žmonės taip veidmainiavo. Vieni tarnauja priešui, norėdami patys išsilaikyti, kiti dirba, stengdamiesi padėti savo tautiečiams, tretieji tiesiog nespėja susiorientuoti pasikeitusioje padėtyje.

Kad daugelis ir padorių žmonių panašiai elgėsi ir 1918-19 metais, kai bolševikai buvo užėmę dalį Lietuvos, sužinome iš "Nidos" leidyklos Londone išleistos rašytojo Juozo Švaisto išgyvenimų knygos "Dangus debesyse". Tikroji Švaisto pavardė yra Balčiūnas. Pirmojo pasaulinio karo metu jis buvo caro armijos karininkas, o nepriklausomoje Lietuvoje pasiekęs, rodos, net pulkininko laipsnį.

AUGUSTINAS UPĖNAS

Kilus rusų kariuomenėje netvarkai, Balčiūnas iš jos pasitraukė ir grįžo į gimtąjį Rokiškį, kuriame dar šeiminkavo vokiečiai. Bet jie 1918 paibaigoje jį apleido. Tuo pat metu susiorganizavo lietuvių komitetas ir milicija. Jie palaikė tvarką. Tos įstaigos buvo vietos žmonių sukurtos, bet greitai jas užvaldė Kapsuko iš Daugpilio atsiųsti bolševikiniai agentai.

Pradėjus bolševikams nesisekti fronte, į Rokiškį buvo perkeltas Kovvoenkomas, t. y., Konvenskij Voenyj Komissariat arba Karinis Kauno Komissariat. Jame Balčiūnui teko dirbti raštvedžiu. Nors dauguma komisariato tarnautojų buvo lietuviai, tačiau beveik visi raštai buvo rašomi rusiškai.

Vyriausias jo viršininkas buvo politinis komisaras Vitkauskas, tikrasis buvusio Lietuvos kariuomenės, o vėliau raudonosios armijos generolo Vitkausko brolis. Tačiau ir jis turėjo klausyti rusų, sėdėjusių Daugpily. Komisarui Vitkauskui tai nepatiko. Jis buvo nusprendęs bėgti per frontą į laisvąją Lietuvą. "Panevėžio Tiesoje" kalbant apie jo žuvimą, tvirtinama, kad "Panevėžio karinis komisaras J. Vitkauskas žvalgybos metu

pakliuvo į baltųjų rankas. Jis buvo sušaudytas Raguvoje". Gi Juozas Švaistas savo išgyvenimų knygoje "Dangus debesyse" Vitkausko žuvimo aplinkybes taip aprašo:

"Kovvoenkome tik tada triukšmas, kai kyla nesuvaldomas juokas, anekdotus pasakojant, arba nirtus ginčas, nesilaikant nustatytų kortavimo taisyklių. Popiečiaus įprastiniu būdu kortos — pulka, očkō, žėliezka, pokeris. Kartais anekdotai arba išpūdingesni buvusiojo karo įvykių pasakojimai.

"Vieną vakarią užėnu — didžiausia atmaina. Nei kortų, nei anekdotų. Aš stoviu tartum nepastebimas ir tik klausausi. Suvokiui, kad komisaras Vitkauskas ekstra iššauktas į Daugpilį pas vyresniusius ir jau antra para negrįžta. Vietoje

dar didesnis susirūpinimas, kai telefoninius pasiteiravimus visai neatsakoma. Klaiki nežinia visus baugina. Kaltinimas saivame naujauciamas — neveiklumas ir nepasisekimai kautynių fronte.

"Vitkauskas sugrįžo smarkiai išpraustas. Begrįžtančiam jau buvo išryškėjęs nusistatymas mesti bolševikus ir pereiti tarnauti Lietuvai. Skubiai tą naktį patraukė per frontą lietuvių pusėn. Nelaimė lydėjo. Pateko į jauno karštuolio vado rankas. Čia buvo sušaudytas kaip tėvynės išdavikas ir šnipas".

Iš šių žodžių matyti, jog bolševikų tarpe vyravo ne optimizmas ir karžygiškumas, kaip sovietinė spauda rašo, bet nusivylimas ir nepasitikėjimas vienas kitu.

IZRAELIO MEDALIS ONAI ŠIMAITEI

Ona Šimaitė, buvusi Lietuvos Universiteto bibliotekininke, nacių okupacijos metu Lietuvoje buvo viena iš tų lietuvių, kurie organizavo ir padėjo nacių suimtiems Lietuvos žydams pabėgti iš getų ir išsigelbėti nuo mirties pavojaus. Apie jos darbus yra liudijimų ir neseniai Vilniuje išleistoje Sofijos Binkienės sudarytoje knygoje, nors Šimaitė, kaip ir dalis jos išgelbėtųjų, pasitraukė į Vakarus.

(Pažymėtina, kad pasitraukusių į Vakarus — "nacių ir imperialistų bendrininkais" apšauktų — tarpe yra ir daugiau anuo metu teikusių žydams pagalbos. Eilė tokių asmenų minimi Phil. Friedmano knygoje "Their Brother's Keepers" (Crown Publishers, Inc., New York, 1957).

Jeruzalėje veikiančio "Kankinių ir didvyrių Jad Vachem instituto teisingųjų komisija", pasirėmusi surinktais duomenimis ir patikrintais faktais, per eilais metais nutarė Onai Šimaitei suteikt 'Teisingųjų' medalį ir Jeruzalės Atminimų Kalnė, Teisingųjų Alėjoje, pasodinti medį jos vardu.

"Lapkričio 30 Izraelio ambasadoje Paryžiuje "Teisingųjų medalis" buvo įteiktas Onai Šimaitei. Įteikimo apeigą atliko Izraelio ambasadorius Walteris Eytanas. Oną Šimaitę į amba-

sadą lydėjo ir medalio priėmimo apeigoje dalyvavo Lietuvos pasiuntinybės sekretorius Antanas Liutkus.

Šiomis dienomis gautas ir atitinkamas diplomą, liudijąs jau įvykdytąjį nutarimą dėl medalio paskyrimo ir Onos Šimaitės medžio pasodinimo Jeruzalėje. (Elta)

M. Miškiniai 70 metų

Prieš pat Naujus Metus (gruodžio 27) 70 metų amžiaus susilaukęs buvęs pedagogas bei švietimo administratorius (pradinių mokyklų departamento direktorius švietimo ministerijoje, vėliau aukštesniųjų mokyklų vyr. inspektorius), taip pat literatūros teoretikas Motiejus Miškinis.

Nuo 1945 metų M. Miškinis (poeto Antano Miškinio vyresnis brolis) gyvena gimtajame Juknėnų kaime ir dirba tik kaip klasikinės rusų literatūros vertėjas į lietuvių kalbą. Jo atlikti Gogolio, Tolstojaus, Dostojevskio, Čechovo ir kt. raštų vertimai yra didžios vertės įnašas į verstinę literatūrą Lietuvoje.

Būdinga, kad, nors dabar Vilniuje ir labai madoj vieši ir oficialūs pagerbimai amžiaus sukakčių proga, šis "kaimietis" kultūrininkas 70 metų amžiaus sukakties proga keliomis eilutėmis užsimintas tik Gimtajam Krašte. (Elta)

Prel. Balkūnas sausio 19 kalbėjo Overseas klube New Yorke apie Baltijos valstybių 50 metų sukaktį. Paskaitą surengė St. Michaels Forum. Forumo pirmininkas Mitchell įteikia prelatui dovaną. Nuotr. C. Binkins

JURGIS JANKUS
PEILIO AŠMENIMIS
TRIJŲ VEIKSMŲ DRAMA

(24)
DAUGVYDAS
Kiek žinau, Antanas yra paruošęs planą po mūsų suėmimo apylinkę visiškai nuraminti. Tas planas yra jau pas Karpenko. Greičiausiai Stribų būstinėj. Be to, jeigu pasisektų visiškai sunaikinti jų lizdus, būtų sunaikinta daugybė medžiagos.
RUBUILIS
Jie mano vieno fotografijų visą albumą prisilipdė.
PRANAS
Nuo tavo šviesaus veidelio liepsna bus šviesesnė.
DAUGVYDAS
Tu, Kazy, čia esi kaip namie, todėl paimk visą reikalą vesti. Gerai?
KAZYS
Tvarkoj. Pasiimkite po du butelius. Bet palauk, kas tokie eis. Tik mes keturi, ar ir Pranas su Alksniu?
DAUGVYDAS
Tik jūs. Juodu pasiliks su manim. Bet vienas ir visų svarbiausias reikalas. Jūs išėję traukite pamiškėn.

Po du, po vieną ar visi kartu, Kazio reikalas. Norėčiau, kad ko daugiausia pemplių sukeltumėt. Jiems bus tikras ženklas, kad renkamės.
KAZYS
Geriausia po vieną. Jeigu koks slapukas ir pamatyti, keturis greičiau įtars. O susirinksim.
DAUGVYDAS
Susirinksite prie Gudkalmio ažuolo.
SVENDRĖ
Prie kapinaičių?
RUBUILIS
Bijai?
JONAS
Gera vieta. Nežinau kodėl, bet Antano į kapinaites naktį nė surišęs nenuvestum.
DAUGVYDAS
Reikėtų, kad stribai pirma čia subėgtų, o tik tada pamatyti, kas darosi miestely.
KAZYS
O kodėl?
DAUGVYDAS
Bus lengviau, jeigu nežinosite. Aš manau, jeigu nepasisektų. O jeigu pasisektų... irgi geriau nežinoti.
SVENDRĖ
Senas susitarimas tebegalioja.

DAUGVYDAS
Nemanau, kad jūs šiandien norėtumėt jį pa-keisti.
KAZYS
Man tai daug sveikiau nežinoti.
RUBUILIS
Žinau, niekada per daug mokytas ir nebuvai.
DAUGVYDAS
Kai bus laikas stribus pašaukti atidengsim langą. Stribams nuo Kielų ateiti ligi čia, kiek jums nuo ažuolo ligi miestelio.
JONAS
O nuo ažuolo bus daug toliau.
DAUGVYDAS
Tas nieko nekenks. Kol jie susitvarkys, kol pri-tykins, o jūs šausite tiesiai pašlaitėm. Ir svarbu, kad čia jie būtų gerokai prieš gaisrui pasirodant.
JONAS
Bet ar nuo ažuolo jūsų šviesa bus matyti?
DAUGVYDAS
Puikiausia. Mudu su Laima senjai taip susižino-davom. Ypač, kai lempa stovi ant stalo, kaip dabar.
KAZYS
Tvarkoj. Imkite butelius ir žengiam.

LAIMA
Išikiškite į kišenes užkašti. Ką žinot, gal kelias dienas negausit valgyti.
DAUGVYDAS
Beje, kas bebūtų, nemėginkite trauktis į parką, šlaitus, ar į mišką. Už tokį darbą čia jie kedente viską iškedens.
KAZYS
Patrauksim per karklynus prie laivelio, persikel-sim į aną pusę, o tada jau rasim ką veikti.
SVENDRĖ
Laukuose negi ieškos.
RUBUILIS
O miškai tušti nors... (Pasižiūri į Laimą) Atsi-prašau... liežvis miške į kelmą pavirto.
LAIMA
Ligi pasimatymo kur nors kada nors.
KAZYS
Kad taip ligi smagaus.
(Vyrai tyliai pasikrato rankomis. Laima kiekviena pabučiuoja, ir vyrai vienas po kito išėina pro virtuvės duris. Pranas irgi išėina kartu. Valandėlė kambary visiškai tylu. Daug-vydas, prisėdęs ant stalo kampo, žiūri į duris, kuriose dingo vyrai, Laima irgi žiūri ton pu-sėn, paskum palengva apsisuka prieina, ap-kabina Daugvydą, priglaudžia galvą veidu prie veido. Daugvydas ją irgi apkabina ir valan-dėlę taip stovi nejudėdami, paskum Laima pa-kelia galvą).
(Bus daugiau)

Pas Venecuelos lietuvius

Ant. Saulaičio, S.J. kelionė po P. Ameriką

Petras Vaičiūnas (1890-1959) poetas ir dramaturgas. Pradėjo rašyti I pasaulinio karo metu, pirmą eilėraščių, paskui dramų. 1915-16 Petrapily buvo vaidinamos pirmos jo dramos. Ilgą laiką buvo Kauno valstybinio dramos teatro dramaturgu. Jo poezija buvo pusiau romantinė, pusiau realistinė. Daug dėmesio skyrė patriotikai, kėlė patriotines nuotaikas, dainavo "Ei pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim". Gausiai jo lyrikai būdinga giedri optimistinė nuotaika.

PETRAS VAIČIŪNAS

Nurink, sesut!

Nurink, sesut! Gana raudoti!
Nušluostyk ašaras gailias...
Praeis skausmų laikai kraujuoti...
Gyvensim mes dienas dailias...

Linksmi mes grįšim į tėvynę.
Ji mus ten po sparnu priglaus
Ir duos mums laimę begalinę,
It aušrą rytmety dangaus...

Kada daržely tu ilsiesies,
Nuvargus po dienos sunkios,
Ir širdimi kažko ilgesies,
Graziai lakšutė tau dainuos...

Ateis bernelis numylėtas,
Priglaus tave jis prie širdies...
Dangus žvaigždutėmis nusėtas
Nušvies jam kelią ateities...

LAISKAS REDAKCIJAI

AIŠKUMO DĖL AUKŲ

Gana aktyviai ruošiamės atžymėti šiuos jubiliejinus nepriklausomybės atkūrimo metus. Bent iš spaudos sprendžiant taip atrodo. Taip ir dera. Būtų galima dar daugiau tuo reikalu spaudoje rašyti, o organizacijų valdybų posėdžiuose padaryti daugiau konkrečių nutarimų, nurodymų bei paraginimų. Daugelis iš mūsų jau nustojom taicine prasme deramo aktyvumo, o kartais jau ir apatija reiškiasi.

Visi gerai žinom, kad nepriklausomybės atstatymo darbe vienas iš pagrindinių variklių yra pinigai. Deja, turime prisipažinti, kad aukų dosnumu esame apvertkinoje padėtyje. O aukos ir yra tas vienintelis pinigų telkimo šaltinis.

Artėja šių jubiliejinių metų kulminacinis laikotarpis — Vasario 16 minėjimai. Juose ir tenka laukti paties didžiojo aukų telkimo vairo.

Vienok iki šiol taip ir neaišku — kam bus persiunčiami per Vasario 16 minėjimus surinkti pinigai.

Alto centro v-ba pasiskelbė, kad visi surinkti pinigai turi būti persiusti į jo centrą Chicago. Reikalavimas ir norai aiškūs. Tik neaiškūs pagrindas aukotojų įpareigoti tą Alto norą vykdyti. Juo labiau, kad ne

pageidaujama, o įsakoma. Nevisai gerai aukotojas pasijunta, kai kas tai kėsinais šeiminkauti jo kišenės kampe.

Mano supratimu, nieks negali aukotojui įsakyti kam jis turi aukoti. O jei tas daroma, tai nukentia pati esmė — vajas sėkmė.

Iš praeitais metais surinkty Vasario 16 aukų, atrodo, Altas kitiem vadavimo veiksniam nėra skyręs jokios dalies. Aukotojui nevistiek, kam surenkami pinigai persiunčiami. Svarbu kas ir ką pozityvaus, konkretaus yra nuveikęs. Deja, Altas savo veikloje, toli gražu, nėra prieky stovintis.

Visai privati iniciatyva, atskiri asmens ar jų grupės, kaip Valiuko Rezoliucijom remti komitetas, New Yorko žygininkai ir kiti, tautos vadavime atlieka didelius darbus. Ar jie, aukotojo akimis žiūrint, yra mažiau remini, negu konservatyviai pasyvusis Altas?

Pastarujuo laiku New Yorke yra sudarytas Jungtinis finansų komitetas, kurį sudaro visi politiniai veiksniai: po du atstovai iš kiekvieno. Atrodo, tai būtų, nors ir vėlokai sudaryta, pati reikalingiausia finansų telkime institucija. Tik vėl, sakoma "Visi politiniai veiksniai", ar ir Altas? Prašo aukų, aiš-

YRA GĖLĖ, KURIĄ SUNKU SURASTI

Kas ta gėlė yra? Pavasary, dar sniegui nesutirpus, pražydi gėlė. Bet mažai kas ją pamato, nes ji po sniegu. O jei kas mato, užmiršta, ir gėlė nuvyta vieniša.

Ne, čia ne pasaka. Čia kalbame apie mūsų jaunus poetus, kurie kartais prie židinio susirinkusim giminaičiam arba draugam perskaito savo eilėraščių. Ir niekad nenusiunčia į spaudą savo kūrybos. Tampa gėlėmis, kurios trumpai pražydi po sniegu.

Per šiuos laisvės kovos metus "Ateities" leidykla žada išleisti jaunų poetų poezijos rinkinį. Laukiama atsiliepimų ne tik iš tų, kurie jau turi žurnaluose ir laikraščiuose atspausdintą kūrybą, bet ir iš tų, ku-

rie dar niekur nepasirodė. Atkaskime sniegą ir leiskime gėlėm žydėti! Prašom tėvų, mokytojų ir draugų, kad jie prisistų pavardes, adresus ir, jei galima, to jauno poeto kūrybos pavyzdžius, šiuo adresu: GELĖS PO SNIEGU, c/o I. Damušytė, 8050 Hartwell, Detroit, Michigan, 48228.

Amžiaus ribos nuo 18-25 m. Kadangi laisvės kovos metai jau prasidėjo, pageidaujama informaciją prašom kuo greičiau prisiųsti.

Atitinkami eilėraščiai bus išrinkti, visiem bus pranešta ar jų eilėraščiai bus rinkinyje, bet eilėraščiai, tur būt, nebus sugrąžinti. Tad, raginama, kad visi pasilaikytų sau tų eilėraščių kopijas.

Venecuela — pirmoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo sekcijos vardu siunčiamo Antano Saulaičio, S. J., kelionės po Pietų Ameriką stotis. Keturių savaičių bėgyje tikimasi pasidalinti žiniomis ir nuotakomis, palaikyti ryšius tarp PLB valdybos bei jaunimo pareigūnų ir aplankomų kraštų pareigūnų ir bendrai lietuviu.

Per Venecuelos LB pirmą rinkimą Vladą Venckų ir jaunimo reikalais besirūpinančią dr. Jadvygą Klovaite A. Saulaitis susipažino su saleziečiu kun. Antanu Perkūmu, vieninteliu Venecueloje lietuvių kunigu.

Kokia Venecuelos lietuvių religinė padėtis? Kadangi krašte nebuvo ankstesnių emigrantų, po karo atvykę lietuviai turėjo kurtis be parapijų, mokyklų ir draugijų, kurias rado treminiai Jungtinės Amerikos Valstybėse. Nebuvo ir kunigų. Po kiek laiko prie vietinių saleziečių įstaigos La Vega priemiestyje prisiglaudė kunigas Antanas Sabaliauskas ir ketveris metus aptarnavo lietuvius, ne tik Caracase, valstybės sostinėje, bet ir kitur. Lietuviai galėdavo susirinkti prie mažo parkelio esančiame namelyje.

Kun. A. Sabaliauską pavaduoti atvyko kun. Antanas Perkūmas, irgi salezietis, kuris jau 15 metų dirba šiame krašte, Vatikano paskirtas lietuvių pastoracijai. Jo "namai" yra lietuvių centras, 1962 pastatytas iš vietinių saleziečių nupirktos vietos, pavadintas "Centro Lituanos san Casimiro", dviejų aukštų ilgas pastatas pačiame priemiestyje centre, netoli paštos, policijos nuovados ir vietinės parapijos.

Paties kun. Perkūmo gyvenimas daugeliui žinomas. Bet pirmą kartą apie jo darbą. Kiekvieną sekmadienį mišios laikomos kitose vietose. Pirmą mėnesio sekmadienį Caracase, antrą — Maracay, maždaug už 2 val. kelionės ir trečią — Valencijoje, kur daugiau lietuvių, negu Caracase, maždaug du kartoliau nuo sostinės. Mažesnes vietoves aplanko rečiau, didesnių švenčių proga, iš anksto susitarus: Maracaibo, antrame krašto gale, ir Barquiesimeto, arčiau vidurio. Sekmadienį laiko trėjas Mišias — 6 val. ryto pas salezietes seses, vedančias mergaitėm mokyklą visai netoli, po to vietinėje parapi-

ku, jam ir dera gauti visas aukas. Tik gaila kad J.F.K. nepasiskao dėl Vasario 16 aukų. Ar jis pritaria Alto parėdymui? Aukotojas, turbūt, būtų dosnesnis, jei aukų telkimo institucijos būtų lankstesnės. Gyvi pavyzdžiai kalba už tą. **A. Skučas.**

ku, jam ir dera gauti visas aukas. Tik gaila kad J.F.K. nepasiskao dėl Vasario 16 aukų. Ar jis pritaria Alto parėdymui? Aukotojas, turbūt, būtų dosnesnis, jei aukų telkimo institucijos būtų lankstesnės. Gyvi pavyzdžiai kalba už tą. **A. Skučas.**

Dail. K. Zoromskio parodoje, kuri buvo Phoenix-galerijoje lapkričio-gale New Yorke. Nuotr. V. Mažello

joje, ispanų kalba. Tada tenka 4 valandas keliauti į lietuviškas mišias, įvykstančias 11 v.

Lietuvių centras pastatytas su lietuvių parama, bet daugiausia kun. Perkūmo pastangomis. Kadangi šalimais stovi parapijos ketverių aukštų pastatas, lietuvių centro baltas priekis su kiemeliu atrodo kuklus, bet įėjus į vidų jauki ir malonu. Čia salė, kurioje per kun. Perkūmo 25-rių kunigystės metų sukaktį tilpo apie 120 žmonių, papuošta Lietuvos himnu, šv. Kazimiero paveikslu, lietuvių gyvenimo nuotraukomis. Nuotraukose tautiniai šokiai, muzikantai, centro atidaryme dalyvavę vyskupai.

Pastatas pailgas, vietiniu pa-

pročiu yra lyg kiemelis viduryje, kuriame auga augalai, įskaitant gražią rūtelę, ir vijoklis, apsiniojęs apie didelius priešienos pastatytus Gedimino stulpus. Viršuje kun. Perkūmo kambarelis, raštinė, svečių kambarys su lietuviškom knygomis ir indais, kuriuos naudoja lietuviams susirinkus kartu bendrauti. Raštinėje lietuviška spauda, radijo programai ruošti prietaisai. Užpakalyje yra penki kambariai, išnuomjami studentams, iš kurių pajamų dalinai centras prižiūrimas. Kun. Perkūmas manęs čia priimti lietuvius studentus, bet vėliau atsidarė mokslo įstaigos kituose miestuose, ir šiuo metu lietuvių nėra. Centre gali

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraščio duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsti jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

KAI PAŽADAS TESTAMENTE NEMINIMAS

Klausimas

Aš kelis metus gyvenau kaimynystėje su vienu seniu ir nesveiku žmogumi. Jis buvo reikalingas pagalbos, tai aš jam padėjau visokiais būdais. Aš jam parnešdavau ką reikėjo iš krautuvės, sąšlavų dėžes išnešdavau, sniegą kasdavau ir pan. Jis man niekada nemokėjo, bet vis sakydavo, kad jis parasyt testamentą ir paliks kam savo namus, tai jis tam primins, kad man atlygintų už mano darbą. Jis tai sakydavo prieš kitų ir aš turiu liudininkų.

Kai jis visai susirgo, tai išvažiavo pas vieną giminaitį gyventi ir ten pasimirė. Aš tada susisiekiu su tuo giminaičiu ir klausiau, ar mano vardas paminėtas testamente. Jis sako, kad ne. Ar aš galiu ieškoti ir reikalauti, kad man atlygintų už mano patarnavimus?

Skaitytojas, Michigan

Atsakymas

Pažadas palikti kam nors ką nors testamente turi būti padarytas raštu. Kitaip toks pažadas yra nieko vertas. Nesvarbu, kiek Tamsta turi liudininkų. Tai tiek dėl testamentų.

Vienintelis teisinis pagrindas, kuriuo remiantis Tamsta galėtų ieškoti atlyginimo už savo patarnavimus, yra "contract", t.y., susitarimas, pagal kurį Tamstai buvo pažadėta

užmokėti už atliktą darbą. Žmogui mirus, jo padarytos sutartys ir susitarimai "nemiršta" su juo. Executor arba Administrator yra atsakingas už mirusiojo prievoles. Tačiau Tamsta turėtų įrodyti, kad tie patarnavimai mirusiam kaimynui nebuvo padaryti norint pagelbėti sergančiam kaimynui, o buvo atliekami tarpusaviu susitarimu; kad Tamsta tikėjaisi būti atlyginamas, o kaimynas žinojo, kad dirbi, laukdamas atlyginimo.

Tokio pobūdžio patarnavimai, kaip Tamstos, dažnai yra atliekami vieno kaimyno kito kaimyno labui, nelaukiant atlyginimo. Tamsta turėtų atlyginimų įrodyti, kad Tamstų atveju aplinkybės buvo kitokios.

Skaitytojui, Cleveland, Ohio

Jei Tamsta neturi tokio asmens, kuriuo pasitiki, gali paskirti banką "trustee" pareigom eiti. Bankas, žinoma, turės būti atlyginamas už savo darbą. "Trustee" laiks nuo laiko turi pristatyti teismui "sąskaitą" (account), nurodydamas, kiek turto yra, kokios išlaidos buvo padarytos (kartu su patarnavimais dokumentais) ir kiek to turto pasilikio (Schedules: A, B and C), kiekvienu tokio "accounting", laikotarpiu. Dėl saugumo: beveik visi milijonieriai palieka savo "trusts" bankam valdyti. Jie, tur būt, žino, kas yra saugiausias valdytojas.

prisiglausti svečias lietuvis, ši kartą ir A. Saulaitis, praleidęs Venecueloje penkias dienas.

Vietiniai vyskupai bendrai nori kuo greičiausiai kitataučius įjungti į vietines parapijas, bet su palankaus nuncio ir savų vyresniųjų pritarimu, kun. Perkūmo pastoracim, ja gražiai išsilaiko. Tad, palyginus su kitomis tautybėmis, religinis lietuvių aptarnavimas geras.

Kun. Perkūmas iš Lietuvos išvažiavo būdamas apie 18 m. amžiaus, mokėsi Italijoje. Po to studijavo Kinijoje, Hong Konge, buvo misijonierium pačioje Kinijoje netoli Tibeto sienos. Dvidešimt metų išbuvo kiniečių tarpe, atvyko į Venecuelą.

Vietiniam venecueliečiam aptarnauti, kaip bendrai P. Amerikoje, trūksta kunigų. Val-

džios santykiai su Bažnyčia gan geri, kaip, pvz., valdžia su-mokėjo didelį dalį atstatymo iš-laidų, kai netoli lietuvių centro žemės drebinimas stipriai ap-griovė vietinę bažnyčią. Apie 60 proc. dvasiškių yra kitataučiai. Tarp lūšnelėse Caracas apylinkės kalnų papėdėse gyvenančių žmonių irgi dirbama, pvz. vienas olandas kunigas paskirtas ypatingai šios vienos parapijos tiem žmonėm aptar-tauti. Jo veiklos metodai, daugiausiai su jaunimu, panašūs į darbininko-kunigo gyvenimą. Nors valdžia prieškomunistinė, komunistų įtaka, atrodo, nemažai jaunimo ir studentų tarpe, ir tai vienas pagrindinių vyskupų rūpesčių Venecueloje.

Pabuvis Venecueloje penkias dienas, A. Saulaitis išvyksta į Braziliją ir P. Amerikoje lietuvių jaunimo studijų samaitę — stovyklą. **Kor.**

MATULAIČIO NAMŲ statyba baigiama. Kad jų gyventojai jaustų savųjų tarpe, norime, kad ir dirbantieji daugumoj būtų lietuviai. Reikalingi darbininkai ir darbininkės įvairiam darbam:

slaugės (RN ir LPN),
jų padėjėjos,
raštinės, virtuvės ir skalbyklos darbininkės;
vyrai —
namo ir sodybos priežiūrai

Kreiptis:

MATULAITIS NURSING HOME

Putnam, Conn. 06260

KNYGOS ANGLŲ KALBA

Introduction to Modern Lithuanian, lietuvių kalbos gramatika, aiškinama anglų kalba. Skaitymai, gramatikos aiškinimai ir žodyneliai. Paruošė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kietais viršeliais, 480 psl. \$7.00.

Lithuanian Reader for Self-Instruction, by William R. Schmalstieg and Antanas Klimas. Priedas prie Introduction to Modern Lithuanian. \$1.00.

Timeless Lithuania by Owen J. C. Norem, B.D., L.L.D. \$4.00.

Lithuania and Lithuanians, compiled by J. Balys. Bibliography. \$5.00.

The Balts, by Marija Gimbutas. Ancient Peoples and Places. 286 psl. kietais viršeliais. \$7.50.

Lithuania under the Soviets, by V. S. Vardys. Portrait of a Nation 1940-65, 300 psl., kietais viršeliais. \$7.00.

Vytautas the Great—Grand Duke of Lithuania, by Dr. J. B. Koncius. Kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

Twenty Years' Struggle for Freedom of Lithuania, by J. Audėnas. \$2.50.

The War Against God in Lithuania, by Dr. J. Savasis. \$1.25.

Guerrilla Warfare on the Amber Coast, by K. V. Tauras. \$3.00.

Leave Your Tears in Moscow, by B. Armonas. \$4.00.

Tannenberg, by C. R. Jurgėla. The Battle of Tannenberg. \$2.00.

The Refugee, by K. C. Cirtautas. \$3.50.

Crosses, by V. Ramonas, romanas. Kietais viršeliais. \$4.00.

Selected Lithuanian Short Stories. Lietuvių rašytojų kūriniai. \$5.00.

Lithuanian Quartet. Barono, Katiliškio, Landsbergio ir Šeinius kūriniai. \$5.00.

Lithuanian Folk Tales. \$4.50.

The Herdsman and the Linden Tree. V. Krėvės apsakymai. \$4.00.

House Upon the Sand, by J. Gliuda. Romanas. \$4.00.

The Ordeal of Assad Pasha, by I. Šeinius. Satyra. \$2.00.

Memoirs of a Lithuanian Bridge. V. Kudirkos kūriniai. \$2.00.

The Maker of Gods, by St. Zobarskas. 10 novelių. \$3.00.

The Temptation, by V. Krėvė. \$3.00.

Bobby Wishingmore, by S. Zobarskas. Valkams istorija. \$2.00.

The Living Testament of Faith and Courage. Sibiro maldaknygės lietuvių-anglų kalbomis, didelio formato leidinys. Kietais viršeliais. \$3.50.

Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis. \$2.00.

Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$1.25.

Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers, by P. Jurkus. Lietuvių menininkų paveikslų albumas. Didelio formato. \$6.00.

Lithuania, by V. Augustinas. Albumas iš Lietuvos vaizdų. \$6.00.

Dedication of the Chapel of Our Lady of Šiluva. 50¢.

Our Lady of Šiluva, by Rev. John C. Jutt. 50¢.

Thaddeus Kosciuszko the Champion of Freedom, by A. D. Yuknis. 50¢.

Lithuania, short pamphlet about Lithuania. 50¢.

English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 30,000 žodžių). \$6.00.

Lithuanian-English, by B. Piesarskas, B. Svesevidius (ca. 27,000 ž.) \$5.00.

Lithuanian-English, V. Peteraitis, 602 psl. Kietais viršeliais. \$7.00.

Lithuanian-English & English-Lithuanian kišeninis žodinėlis. \$2.00.

Photographs / Algimantas Kezys, S.J. — meniškas albumas. \$4.00.

Awakening Lithuania, by Dr. Jack J. Stukas. \$5.00.

Footbridges and Abysses, a novel by A. Baronas. \$5.00.

Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, a novel by Ig. Šeinius \$5.00.

Noon at a Country Inn, by A. Vaičiulaitis. \$4.00.

Nimblefoot the Ant and Her Adventures, by V. Tamulatis. \$4.00.

The Deluge, a Love Story of Ancient Times, by M. Vaitkus. \$4.00.

The Mountain Doves and other African Folktales, N. M. Zobarskas. \$3.50.

Amens in Amber, Leonardo Andriekaus poezija anglų kalba. Kaina 4 dol.

Šios ir kitos knygos bei muzikos plokštelės gaunama:

DARBININKO ADMINISTRACIJA

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukas prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Valandos programa per radiją

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos — Pietinės New Jersey jubiliejinį metų komitetas darbą pradėjo jau senokai. Praeitais metais rugsėjo mėnesį komitetas išrūpino televizijos programą apie lietuvių tautinius drabužius ir gintarą. Prieš pat Kalėdas buvo parodytos lietuviškos kūčios su eglute.

Gi baigiant praeitus metus, gruodžio 28-29 vidurnaktį buvo valandos pokalbis apie Lietuvą Jack McKinney "Night Talk" programoje. Perduota per W. AU (Columbia Broadcasting System). Diskusijose dalyvavo Vliko narys dr. A. Budreckis iš New Yorko ir Philadelphijos Pietinės New Jersey jubiliejinį metų komiteto informacinės komisijos narė Teresė Gečienė.

Klaustytojai buvo supažindinti su Lietuvos praeitimi, kalba, nepriklausomybės laikotarpiu, sovietų smurtu. Buvo prisiminta, kaip paminėti nepri-

klaušomybės atstatymo sukaktį.

Už valandos stotis programa vėl pertransliavo. Buvo ir paskambinimų programos metu ir kita diena.

Komitetas yra pramates per radiją perduoti dar šias programas:

Vasario 2 nuo 10 iki 11 v.v. stotis WPEN (banga 950 AM) "Frank Ford Show" programos metu perduos vienos valandos pasikalbėjimą su prof. dr. Jokubu Stuku iš Hillside, N. J. Diskusijų tema — dabartinė padėtis Lietuvoje.

Vasario 10 d. 10 v.r. WFLB stotis (banga 900 AM ir 95.7 FM) perduos pusės valandos programą "Muzika iš Lietuvos".

Kiekvienas muzikos kūrinybus palydėtas atitinkamais komentarais.

Kovo 4 nuo 8 iki 9 v.r. sto-

tis WFIL banga 102.1 FM) perduos lietuviškos muzikos programą su specialiu įvadu ir komentarais.

Visos šios programos buvo išrūpintos T. Gečienė tarpininkaujant. WFIL ir WFLN. programų parengimui talkina amerikietis, Temple universiteto instruktorius Michael Bear. (Yra vedęs lietuvių Marytę Čikotaitę). Savo patarimais pagelbsti ir dr. K. Ostrauskas.

Garbės komitetas

Jubiliejinį metų komiteto pastangomis yra sudarytas šios sudėties garbės komitetas:

Garbės pirm.: kardinolas J. J. Krol, Philadelphijos arkivyskupas; garbės vicepirm.: J. Kajeckas — Lietuvos atstovas Washington, J. H. J. Tate — Philadelphijos miesto burmistras.

Garbės nariai: kun. dr. C. B. Tutis — Šv. Kazimiero parapijos klebonas, V. A. Carroll — Common Pleas ir Quarter Sessions teismų vyr. teisėjas, K. Cheleden — Liberty Federal Savings and Loan Ass'n prezidentas, P. D'Ortona — Philadelphijos miesto tarybos prezidentas, kun. J. Degutis — Šv. Andriejaus parapijos klebonas, J. Facenda — WCAU-TV žinių pranešėjas, Columbia Broadcasting System, Thacher Longstreth — Philadelphia Chamber of Commerce vykdomasis viceprezidentas ir miesto tarybos narys Thomas Mack — Luzerne County district attorney, adv. S. F. Mankas — Pennsylvania respublikonų lietuvių sekcijos pirmininkas, prel. dr. V. Martusevičius — Šv. Jurgio parapijos klebonas, L. Weinrott — Common Pleas Court teisėjas.

Pamaldos už Lietuvą.

Šv. mišios pavergtos Lietuvos ir mūsų kenčiančių bei žuvusių tautiečių intencija bus aukojamos Šv. Petro ir Povilo katedroje (18th. and Parkway Sts) vasario 11, sekmadienį, 11 val. ryto. Mišias laikys vysk. V. Brizgys, o pamokslą pasakys Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūnas iš Maspath, N.Y. Mišijų metu lietuviškai giedos "Vilties" choras, vadovaujamas L. Kaulinio, ir solistai.

Vietos lietuvių organizacijos kviečiamos katedroje dalyvauti su vėliavomis. Didelė padėka vietos lietuvių parapijų klebonam už suteiktą pritarimą pamaldas už Lietuvą organizuojant.

Chicago Lietuvos Tarybos Informacinė Taryba

Sen. Vance Hartke iš Indianos, pasakys pagrindinę kalbą Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjime vasario 18 Civic Operos rūmuose Chicagoje

Philadelphijos WCAU (CBS) radijo stotyje. Iš k. į d. programos vedėjas Jack McKinney, dr. Algirdas Budreckis, Teresė Gečienė.

HARTFORD, CONN.

Smarkiai ruošiamasi Lietuvos nepriklausomybės jubiliejaus iškilimėms

Paskelbus 1968 metų Lietuvos laisvės kovos metais, visur ir visi lietuviukai sukruoto šiuos metu ypatingai atžymėti — kovą už Lietuvos laisvę suaktyvinti.

Hartforde Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo jubiliejaus iškilimėms rengti iniciatyvos ėmėsi Liet. Bendruomenė. Hartfordo apylinkės valdyba, kurios pirm. yra prof. Valerijonas Balčiūnas. Sušaukti visų organizacijų atstovai ir sudarytas jubiliejaus iškilimėms rengti komitetas. Komitetas pasiskirstė sekcijomis, kurios smarkiai veikia. Ypatingas uždavinys duotas informacijų sekcijai, kuriai vadovauja "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo val. vedėjas Algimantas Dragunevičius. Norima Lietuvos reikalus ir žiauriai rusų okupaciją nušviesti amerikiečiam per radiją ir televiziją. Jau tariamasi su kai kuriais amerikiečių stotimis, ir manoma, kad bus laimėta. Žinoma, ir "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valandos vedėjas duos žymią dalį ir angliškai.

Minėjimas

Iškilmingas nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 11 d., 3 val. p. p., Drexel Institute of Technology didžioje auditorijoje, 32 and Chesnut Sts. Pagrindiniais kalbėtojais bus šiuometinis JAV kongreso narys ir dabartinis respublikonų partijos kandidatas į JAV senatorius R. Schweiker ir Lietuvos Fondo valdybos pirm. dr. A. Razma. Meninę dalį išpildys solistė I. Stankūnaitė, "Vilties" choras, vadovaujamas L. Kaulinio, ir "Zilvino" šokių grupė, vadovaujama Vilties Puzinienės. Sag.

DAYTON, OHIO

Lietuvos nepriklausomybės jubiliejinį minėjimą ruošia Daytono lietuvių draugijų Sąjūdis vasario 18. Programoje pramatyta lietuviškos mišios šv. Kryžiaus bažnyčioje 1 val. p. p. Po mišijų 2:30 val. p. p. vyks programa Lietuvių Klubo salėje. Mišioms parinktas laikas pagėdaujant ne Daytono gyvenantiems lietuviams, kad atvažiuotų galėtų dalyvauti pamaldose ir minėjime.

Pagrindiniu kalbėtoju užkviestas kun. Gintautas Sabataitis, S. J., kuris dabar gilinasi studijas Cincinnati, Ohio, Ksavero universitete. Tai jaunas, gabus lietuvių veikėjas, geras lietuvių ir anglų kalbom kalbėtojas. Šiais metais būdamas Cincinnati, kun. Sabataitis daug padeda atgaivinti L. Vyčių kuopos veikloje.

Staigmena daytoniškams ir jų svečiam bus Clevelando jaunųjų šokėjų "Grandinėlės" pasirodymas. Jų grupę sudaro net 52 šokėjai ir orkestrantai. Grupės vadovas yra Liudas Sagsys. Ta grupė gražiai pasirodė

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventė šiais metais norima padaryti daug platesniu mastu, negu kitais metais. Vieta parinkta su didesniais patalpomis, nes tikimasi sutraukti apie 500-600 žmonių ne tik iš Hartfordo, bet ir iš tolimesnių apylinkių: Waterburio, New Britaino, Manchesterio, Merideno, Windsorio ir iš kitur. Hartfordo Board of Education palankiai leido naudotis Dominico Burns mokyklos auditorija, 195 Putnam St., Hartford, Conn. Tai tik kelios minutės kelio nuo L.A.P. klubo.

Minėjimas bus vasario 18, sekmadienį. Šventė prasidės 10 val. rytą pamaldomis šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje. Šv. mišias aukos ir pamokslą pasakys klebonas kun. Juozas Matutis. Mišiose dalyvaus skautai ir veteranai su vėliavomis; giedos "Aido" choras, diriguojamas muz. Jurgio Petkaičio.

Po pamaldų bus eisenos nuo bažnyčios ir Bushnell parko, ten prie Laisvės paminklo bus padėtas už laisvės kovotojus vainikas.

Oficialioji dalis, kuri vyks daugiausia angliškai, prasidės 3 val. popiet minėtos D. Burns mokyklos auditorijoje. Vyriausias kalbėtojas bus Lietuvos general. konsulas Anicetas Simutis iš New Yorko. Šią dalį

tvarkys teisėjas Pranas Monchunas (Frank Monchun). Į iškilmes pakviestas Connecticuto gubernatorius John Dempsey. Jam negalint dalyvauti, atvyks vicegubernatorius Attilio R. Frassinelli, kuris pasakys ir kalbą. Pakviestas miesto meras, kongresmanai, senatoriai ir kiti aukšti pareigūnai.

Antroji dalis bus meninė. Dainuos solistė Irena Stankūnaitė, akomponuos muz. Stankūnas. Dainuos ir šaunusis "Aido" choras. Be to, matysime ir keletą tautinių šokių ar gyvųjų paveikslų.

Paskutinioji dalis — tai kuklios vaišės L.A.P. klube. Norintieji vaišėse dalyvauti prašomi iš anksto užsirašyti pas L. A. P. klubo šeiminingą Adolfą Maslauką ar pas klubo valdybos narius.

Tikimasi, kad Connecticuto gubernatorius paskelbs proklamaciją ir kapitolijoje leis iškabinti Lietuvos vėliavą.

Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviukai prašomi kuo gausiau šiam jubiliejiniame minėjime dalyvauti. Atvykime pasakyti laisvajam pasauliui, kad mes pasmerkiame okupantą rusų už Lietuvos nepriklausomybės sužlugdymą, lietuvių tautos naikinimą ir rusinimą. Tegul visi pamato, kad lietuviukai nenurims kovoję kol Lietuva bus laisva.

J. Bernotas

75 ŠEIMOS SUAUKOJO PER PUSĖ MILIJONO DOLERIŲ

Praeitais metais gauta 42, 726.46 dol., išleista 23,705.60. Sausio 1 parapija turėjo pinigų bankuose 141,053.35 iš kurių 135,009.03 pradžios mokyklos fonde. Per metus sutaupta 19,020.86. Didesnės pinigų sumos išleista: centrinei aukštesnei katalikų mokyklai išlaikyti — 7,855.70; parapijos nuosavybei pagerinti, diecezijos reikalams ir misijoms 4,546.95.

Kun. S. Morkūnui mirštantį parapiją paėmus į savo rankas, laike 16 metų iš mažos 75 šeimų parapijos surinkta 532,262.81.

Sumokėtos didesnės sumos: bažnyčios, klebonijos, salės, parapijos nuosavybei išigyti ir pagerinti — 67,906.19; centrinei aukštesnei katalikų mokyklai patatyti, padidinti, išlaikyti — 115,349.21; diecezijos, seminarijai, senelių prieglaudos fondai, misijoms — 22,740.43; viso sumokėta didesnės sumos — 205,995.83. Į šią sumą neįeina algos, įvairūs pataisymai, gazas, elektra, vanduo, apdrauda ir kitos išlaidos.

Juozas Noreikas išrinktas Daytono L. Vyčių 96 kuopos pirmininku, Karolis Petkus — vicepirm., Katrė Prašmantienė ir Elinora Služnienė — vicepirm. jaunųjų globėjos, Pranas Gudelis — išdin., Irena Veigel — sekret., Pranė Mikalauskienė — finansų sekret. J.A.

IŠ VISUR

— "Darbininko" redakcijos įžanginėje pastaboje prie New London, Conn., dienraščio "The Day" straipsnio apie kun. dr. Zenoną Smilgą ("Darb", nr. 4) įvyko paklaida: išspausdinta, kad jis paskirtas St. Mary's amerikiečių parapijos "klebonu", o turėjo būti — "klebono padėjėju".

— Anketą apie bendravimą. "Laiškų Lietuviams" 1967 gruodžio numeryje (483 psl.) paskelbta anketa apie bendravimą su tautiečiais okupuotoj Lietuvoje susilaukia plataus susidomėjimo. Gauta nemaža pasisakymų. Atsakymai "L. L." redakciją turi pasiekti iki vasario 3, kad patektų į vasario numerį. Pasivėlavusiųjų svaresnės mintys bus spausdinamos kovo numeryje.

— Rio de Janeiro ir San Paulo centraliniuose paštuose vasario 16-26 laikai bus antspauduojami su Lietuvos aukšnio jubiliejaus paminėjimo antspaudu, kuriame ryškės Vytis su Gedimino stulpais ir lietuviška juosta.

— Šv. Kazimiero pašalpinė draugija Worcesterį vasario 4, sekmadienį, 1:30 val. popiet rengia pietus Lietuvių klube. Po pietų šokiama gros geras orkestras.

— Dr. Zenonas Rekašius, dr. Tomas Remeikis ir Mykolas Drunga parašė anglų kalba straipsnius apie Lietuvą. Tų straipsnių kopijas JAV LB centro valdyba išsiuntinėjo LB apygardom ir apylinkėm panaudoti vietinei amerikiečių spaudai.

— JAV LB centro valdybos posėdis įvyko sausio 21 Chicagoje Jaunimo centre. Posėdin, centro valdybos kviečiamas, atsilankė ir pranešimą padarė Tautinių šokių šventei rengti komiteto pirm. dr. L. Kriauceliūnas.

— Lietuvių Filatelistų Sąjunga bus skirtas specialus vasario 12 d. "Stamp News" savaitraščio numeris. Laikraštis leidžiamas Sidney, Ohio.

— JAV ir Kanados Lietuvių III-joje tautinių šokių šventėje dalyvaujančių ratelių registracija vedama iki vasario 5. Neužsiregistravusieji rateliai kviečiami užsiregistruoti k-to sekretorės adresu: Regina Kucienė 8626 So. Mozart Ave., Chicago, Illinois.

— Dr. Pečiulionytė iš Sveicarijos atsiuntė Jungtiniam Finansų Komitetui 50 dolerių. Ypatingieji Tautos Fondo rėmėjai, J. ir B. Tamošauskai, per New Yorko (Manhattan) LB apyl. pirm. V. Banelį įteikė ir šių metų įnašą — 100 dolerių. (E.)

Be to, dalis parapičių dosniai parėmė Lietuvių Katalikų Religinę Salpą, Siluvos Marijos koplyčią, Tautos Fondą, ALT ir jau vieni iš pirmųjų paskubėjo prisidėti prie Lietuvos kankinių koplyčios įrengimo. Dalis parapičių siunčia daug siuntinių ir pavergtą Lietuvą, Sibirą ir kitur. Kai kurie iš jų jau yra pasiuntę virš šimto ir daugiau brangių siuntinių.

1954 įkurtas pradžios mokyklos fondas ir jau sutaupta 135,009.03.

Si pasakiška suma surinkta nepaisant dviejų potvynių, kurių metu daug parapičių nukentėjo ir dviejų didžiausių maisto fabriku uždarymo. Po minėtų fabriku uždarymo 50 parapijos šeimų išvyko į kitus miestus darbo ieškoti, ir tame laikotarpyje 148 asmenys palaidoti, ir todėl parapija labai sumažėjo.

Vietos klebonui talkina komitetų direktoriai: Mameratas, Luneckas ir Ray Obrekaitis, ir kolektyvų pirmininkas J. Vižintas su 46 kolektoirais. Korespondentas

IŠEIVIJOS EVANGELIKŲ LIUTERONŲ SUVAŽIAVIMAS

Kiekvienais metais Pasaulio Liuteronų Tarnybos vokiečių vyriausias komitetas ruošia Liuteronų Bažnyčių išseivijoje kunigam ir bažnyčių darbuotojam teologinio pasiruošimo suvažiavimus.

1967 toks suvažiavimas įvyko Pietų Vokietijoje, Baden-Wurttemberge, kurhauze Monbachtal-Schwarzwald, gruodžio 4-8.

Suvažiavimo tema: sielų ap rūpinimas arba pastoracija. Suvažiavimui vadovavo bažnyčios tarėjas kun. dr. Ernst Eberhard iš Stuttgarto. Jis jau septynis metus yra Pasaulio Liuteronų Tarnybos vokiečių vyr. komiteto įgaliojimas ir atidžiai rūpinasi Liuteronų Bažnyčios išseivijoje.

Suvažiavime dalyvavo virš 40 kunigų ir bažnyčių darbuotojų iš estų, latvių, lietuvių, lenkų ir vengrų Liuteronų bažnyčių. Lietuvių grupę dalyvavo: kunigai A. Keleris, J. Urdzė, J. Stanaitis ir A. Gelžinius, ir bažnyčios darbuotojai Fr. Slenteris, mokyt. Fr. Skerys, dr. med. Algimantas Gintautas, Marija Lendraitienė ir studentas Jonas Jakumaitis.

Suvažiavimo metu iš lietuvių grupės aktyviai diskutavo dalyvavo neurologas dr. med. Algimantas Gintautas (baigęs lietuvių Vasario 16 gimnaziją dar Diepholce) po dr. med. Hakon Hellberg iš Suomijos paskaitos: "Psichinė higiena ir sveikatos išlaikymas žmoguje". Dr. Hakon Hellberg dviem metams apsisistojęs Tuebingene ir yra užsienio misijos gydytojas. Keletą metų buvo Afrikoje ir Azijos Evangelikų Liuteronų misijos centruose. Jis labai vaizdingai nupasakojė lankytojų tautų mentalitetus, jų dvasinį gyvenimą bei jų problemas.

Kasdien vyko rytinės ir vakarinės pamaldos. Jas pakaitomis laikydavo visų penkių dalyvaujančių tautų kunigai, bažnyčios darbuotojai ir pats dr. E. Eberhard. Iš lietuvių jas laikė kun. Julius Stanaitis ir mokyt. Fr. Skerys. Po pusryčių vykdavo Biblijos darbas, kurį pirmą dieną pravedė kun. Paulius Urdzė iš Oldenburgo.

Po kasdieninio Biblijos darbo vyko paskaitos temomis: "Psichinė higiena ir sveikatos išlaikymas žmoguje" skaitė dr. Hakon Hellberg iš Suomijos; "Pastoracija kunigui" ir "Kunigas kaip sielų rūpintojas", šias dvi paskaitas skaitė prof. dr. Adolf Koeberle iš Miuncheno.

Žagrės forma

Žagrė savo pagrindines formas išlaikė nepakitusias ilgą laiką. Senosios žagrės paprastai buvo daromos iš su šaknimis išrautos pušaitės. Šaknys atstodavo žagrės rankenas. Netoli rankenų į ragociuje padarytas skylės 43-45 laipsnių kampu buvo kyliu užkalama beržinė išara. Išara baigdavosi dvidantėmis šakėmis, ant kurių buvo užmaunami geležiniai noragai. Išara prie ragocių buvo vidurių buvo kryžmiškai pririšama virvė ir suveržiama pagaliuku.

Kauno uostas

Nemune ties Karmelitais buvo didelė apleista smėlio sala. Vokiečiai 1917 užtvėrė dešiniąją šaką, padarydami pražią dabartiniam Žiemos uostui. Dailininkas V. Dubeneckis buvo iškėlęs sumanytą pastatyti uosto pusiasalyje eilę reprezentacinių laikinosios sostinės rūmų, prezidentūrą, operos teatrą, universitetą. Dabar uoste pristatyta dirbtuvių ir sandėlių. Vasarą įsitaiso jachtklubai, maudyklės. Žemas uosto krantas iš miesto šono 1931-36 metais gerokai pakeltas ir aptvarkytas. Į žiemos uostą susirenka žiemai garlaiviai, baidokai, žemėsėdės, motorlaiviai.

Lietuviai savo pasitarimuose svarstė šiuos klausimus: kunigų prieauglis, lietuvių evangelikų jaunimo reikalai, konferencijos ir suvažiavimai 1968 metais, finansiniai reikalai, evangeliškos spaudos platinimas, Vasario 16 gimnazijos prieauglis ir kt. "Svečią" reikia daugiau platinti parapijose Vokietijoje ir užjūryje bei surasti naujų skaitytojų. Visi evangelikai, nežūrint kur jie gyventų, turi glaudžiau bendradarbiauti su Vyriausia Bažnyčios Taryba ir įsijungti į krikščionišką ir kartu lietuvišką darbą. Tik bendrom jėgom išlaikysime išseivijoje savo lietuviškas bažnyčias Vokietijoje ir užjūryje. Ypačiai susirūpinta kunigų prieaugliu, nes dabartiniai lietuvių evangelikai kunigai jau apie 60 metų ir virš.

Vakarai buvo skirti pranešimam ir pokalbiams. Mokyt. Fr. Skerys padarė platų pranešimą apie Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškos parapiją Chicagoje, jos įkūrimą, atsiėmus laimėjimus ir rūpesčius. Po to jis parodė iš tos parapijos veikimo filmą, kurį susuko Vilius Trumpjonas Chicagoje.

Du vakarai buvo skirti pranešimam iš parapijų veiklos.

Vieną vakarą visi dalyviai padarė autobusų ekskursiją į Bad Liebenzell ir aplankė pilį. Ten žymaus CVJM veikėjo kun. dr. Gedaičio dėka yra įsteigtas susitikimo centras jaunimui. Referavą pats šeimininkas. Šitoje pilyje dirbo ir apsilankė jaunimas jau iš 118 tautų. Tų tautų emblemos pakabintos vienoje salėje. Pats dr. Gedaitis kilęs iš Rytprūsių, iš Jeluškio kaimo.

F. Skerys

KNYGOS PAPIGINTOM KAINOM

POEZIJA	
Atviros marios, L. Andriekaus	2.00
Saulė kryžiuose, L. Andriekaus	2.00
Naktigonių, L. Andriekaus	2.00
Marijos žemė, A. Tyruolio	1.00
Žemės pakopos, J. Blatrušaičio	1.00
Alfa ir Omega, M. Vaitkaus	1.50
Relikvijos, Nerimos Narutės	2.00
Beržų pasakos, O. B. Audronės	1.50
Sacra Via, A. Tyruolio	1.00
Aukos taurė, S. Santvaro	2.50
Vidurdienio sodai, B. Brazdžionio	1.00
Poezija, J. Aisčio	4.00
Respublika, S. Laučiaus	1.00
Anykščių šilėlis, A. Baranausko	5.00
Karaliai ir šventieji, E. Tumenės	2.50
Aušros žvaigždė, A. Tyruolio	1.00
Sidabrėnės kamanos, K. Bradūno	2.00
Maironio baladės, iliustravo P. Lapė	6.00
Šviesos mergaitė, P. Naujokaičio, lyrinė poema	1.50
Serkšno sidabras, V. Vaitkaus, eilėraščiai	1.50
Aušros žvaigždė, A. Tyruolio, eilės	1.50
Kai tu arti manęs, D. Sadūnaitės, eilėraščiai	1.00
Martynas Fierro, J. Hernandez poezija	1.00
Sutemos, J. Narūnės dienraščiniai posmai	1.50
Rožių vasara, Marijos Aukštaitės eilėraščiai	7.00
Eilėraščiai, H. Radausko, kietais aparais	3.00
Gruodas, A. Jasmanto eilėraščiai	5.00
Ugnies pardavėjas, B. Rukšos, poezija	1.00
Partizanų akys, J. Parojaus eilėraščiai	2.00
Morenų ugnys, K. Bradūno poezija	2.00
Neparašyti laiški, M. Vilties, partizanų eilės	2.00
Aukos taurė, S. Santvaro, penktoji lyrikos knyga	2.50

BELETRISTIKA	
Valentina, A. Vaičiulaičio	1.00
Susitikimas, J. Gailiaus	1.00
Gundymai, J. Gailiaus	1.00
Pabučiavimas, J. Grušo	1.00
Kryžiuočiai, H. Sienkevičiaus (trys tomai)	5.00
Kalvos ir lankos, A. Baranausko	2.00
Kaimietiškoji psalmė, F. Timmermano	1.50
Grožydes melė, P. Orintaitės	2.00
Sveiki, gyvi, J. Parojaus	1.00
Vytis ir Erelis, J. Kmito	2.00
Zvaigždė viršum girios, Alės Rūtos	10.00
Lietuvių beletristikos antologija, II dalis	3.00
Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis	3.00
Antroji pradalgė, literatūros metraštis	2.00
Pulkim ant kelių, romanas iš Strazdelio gyvenimo	2.00
Pulkim ant kelių, II tomas	2.00
Baisūs biržėlis, Pr. J. Naumiščiškio	3.50
Žemės šauksmas, Alės Rūtos, apysaka	4.00
Kur bėga šėšupė, A. Skirkos, legendos	2.00
Bėgiai, K. Almeno, novelės	1.50
Taika ateina į sienį, I. Joerg, romanas	1.50
Vilniaus rūbos, P. Tarullo, romanas	3.00
Sniego platumos, A. Baranausko, novelės	2.00
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės	2.50
Dailininkas Rauba, V. Ramono	3.50
Proza, Gabijos leidinys, apysakos	1.25
Nulaužta šaka, S. Petersonienės, vaizdžiai	2.00
Viščiukų ūkis, A. Kairo, satyrinė komedija	3.00
Zvakidė, A. Skėmos, 2 veiksmy vaidinimas	2.00
Vaidinimai, V. Frankienės, scenos vaizdžiai	1.50
Kirčių kamera, J. Griniaus, 3 veiksmy drama	2.00
Auko žašis, B. Pūkelevičiūtės, pasakiška komedija	2.00
Don Kamilius mažasis pasaulis I ir II tomai	4.00
Enėjidė, dr. A. Rukšos vertimas, poema	5.00

MENAS, MUZIKA	
Art Collection, pranciškonų meno galerija	6.00
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino	5.00
Mūsų šokiai, II tautinių šokių šventės repertuaras	3.00
Lietuviška muzika, C. Sasnausko	3.00
Kalėdų balsai, mišriam chorui	1.00
Laudies dainos, K. Banaičio	1.00
Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesmynėlis su gaidomis	3.00
Lietuviškas esame mes gimę, J. Žilėvičiaus, lietuvių dainynas dainavimui arba pianui, kietais viršeliais	4.50
Giesmynėlio palydas, kun. K. Senkaus, didelio formato	8.00
Dainos aukštam balsui su pianu II, VI. Jakubėno	3.00
Lietuvos aidi, J. Stankūno, akordijonui	2.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės-Mulks, solo balsui ir panui	1.00
O tėvyne manoji ir Ramunė, S. Čerienės, dainos po 50f	1.00
Keep Us, O God, invocation, S. Mulks	0.50

MALDAKNYGES	
Didysis ramybės šaltinis, prel. P. Juro	3.00
Būk mums malonus, kan. F. Bartkaus mažas lietuviškas	3.00
sekmadienio mišiolas	1.25
Marija, gelbėki mus, Sibiro lietuvių maldaknygė	1.25
Didžioji savaitė	1.00
Tikiu Dievą, maldynas, parengė kun. S. Yla, 700 pusl.	7.00
(paauksuota, kietais odos viršeliais)	
Šventas Dievas, maldaknygė didelėmis raidėmis, paauksuota	5.00
(raudonais — 4.00)	
Apsaugok Aukščiausias, kun. P. Aleksos, maža knygutė	1.00
Šventos Mišios lietuviškai, pritaikyta naujai liturgijai	1.00
Dievo vaikas, kun. J. Gutausko, vaikūčiams maldaknygė	2.00
Vadovėlis, prel. K. Vasio, kryžiaus kelias, gaudūs verksmai etc.	1.00

ĮVAIRIOS	
Sodybų pievelės, A. Šeštoko, pievų priežiūra	1.25
Valgių gaminimas, 565 pusl., kietais viršeliais	7.50
Lietuvių kalbos vadovas, P. Skardžiaus ir kt.	3.00
Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, J. Balčikonio	12.00
Lietuvių Moksli. Akad. Suvažiavimo Darbai V	10.00
Padangių keliai, astronomija, kun. P. Vaserio	1.50
Lietuva — Europos nugalėtoja	2.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

Lietuvių delegacija Evangelikų Liuteronų Bažnyčios išseivijoje kunigų ir darbuotojų suvažiavime Monbachtal, Vokietijoje. Iš k. į d. dr. Algimantas Gintautas, sekretorius Fr. Slenteris, vicesenjoras kun. Juozas Urdzė, Pasaulio Liuteronų Tarnybos vokiečių vyr. komiteto pirmininkas ir bažnyčios tarėjas kun. dr. Ernst Eberhard, garbės senjoras kun. Adomas Gelžinius, Marija Lendraitienė, kun. Julius Stanaitis, senjoras kun. Adolfas Keleris, studentas Jonas Jakumaitis ir mokyt. Fr. Skerys.

BRIDGEPORT, CONN.

Vasario 16 minėjimas

Bridgeporto lietuviai bando praveisti Kongrese rezoluciją, surištą su 50 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, ir Bridgeporte atšvesti Lietuvos nepriklausomybės šventę Vasario 16.

Kongresmanas Donald Irving pažadėjo praveisti tokią rezoluciją Kongrese. Ji lies Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, Sovietų pavergimą ir vilčių ateityje. Galutinis tekstas bus suformuluotas po bendrų pasitarimų su kitais kongresmanais. Ta rezolucija D. Irving pristatys Bridgeporto apylinkių lietuviams vasario 16 minėjime, kuriame ir jis dalyvaus ir pasakys kalbą.

Šalia kon. D. Irving pagrindinis kalbėtojas bus Alfredas Milukas. Jis nušvies savo pergyvenimus Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje. A. Milukas, gi-

męs Amerikoje, grįžęs su tėvais į Lietuvą, pergyveno ten visus vargus ir atsidūrė Sovietų kalėjimuose, koncentracijos stovyklose. Jis puikiai pažįsta Sovietų Sąjungą ir todėl jis galės nupasakoti ten esančią padėtį.

Kalbos bus papildytos menine dalimi, kuri prasidės su tautiniais šokiais ir dainomis. Šią dalį išpildys Waterburio šokėjų grupė. Tautinius šokius papildys proza I. Ivaškienė ir A. Rygelienė.

Minėjimas prasidės su 11 v. pamaldomis, dalyvaujant vėliavoms. Mišias atnašaus klebonas kun. P. Pranckus. Per mišias giedama lietuviškai, vadovaujant vargonininkui A. Stanišauskui. Po kiekvieno mišijų, pradedant 7 val., moterys, pasipuošę tautiniais rūbais, rinks aukas prie bažnyčios Lietuvos bylos reikalams.

Si rinkliava baigsis po 12:15 mišijų.

Parapijos salėje minėjimas prasidės 3 val. p. p. Minėjimą atidarys garbės pirmininkas kun. P. Pranckus ir perduos pirmininkui, kuris pristatys svečius. Pakviestį svečiai: Donald Irving — kongresmanas, Walter Curtis — Bridgeporto vyskupas, Hugh Curran — Bridgeporto burmistras, valstybės ir miesto atstovai.

Minėjimui rengti yra sudarytas komitetas, kurio garbės pirmininkas yra klebonas P. Pranckus, pirmininkas — A. Mitkus, vicepirmininkai — V. Barius ir J. Rygelis, nariai J. Butkus, A. Klimaitis, F. Mokaikaitis, A. Sapiega ir A. Stanišauskas.

Komiteto pirmininkas A. Mitkus kreipėsi į Bridgeporto vyskupą W. Curtis ir miesto burmistrą H. Curran dėl Lietuvos nepriklausomybės minėjimo. Vyskupas buvo paprašytas vasario 16 ar gretimą sekmadienį paskelbti maldos diena visoje vyskupijoje. Burmistrui buvo pasiūlyta paskelbti vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės diena visame Bridgeporte su atitinkamom iškilimėm.

Parapijoje pereinamas metais atnaujintas bažnyčios vidus ir langai, įrengti nauji elektroniniai vargonai. Projektuojamas naujas didysis altorius. Parapijos svetainė irgi gražiai atremontuota iš vidaus. — O.

Vasario šešioliktos minėjimas Lindene

Iškilmingas Lietuvos nepriklausomybės 50 metų atkūrimo sukakties minėjimas bus vasario 25 d., 3 v. popiet Lietuvių Laisvės parko salėje, 340 Mitchell Ave. Pagrindinę kalbą pasakys Vliko narys Romas Kezys. Meninę programą atliks solistės Irena Stankūnaitė ir Ona Zubavičienė ir muzikės S. Tėvytės — Čerienės moterų sektetas. Solistėm akomponuos muzikas — kompozitorius Juozas Stankūnas.

Poetė Katryna Grigaitytė — Graudienė šiam minėjimui specialiai parašė patriotinio turinio eilėraščių, kuriuos padeklamuos Rūtelė Graudytė ir Audronė Bartytė. Jom abiem vadovauja eilėraščių autorė ir aktorė Birutė Vaičiūnaitė.

Tikimasi, kad atsilankys ir Lindeno miesto burmistras John T. Gregorio. Iškilnių eilę nufotografuos ir nufilmuos Marija ir Antanas Balčiūnai.

Minėjimą rengia Alto Lindeno skyrus, talkina visos organizacijos. Visi Lindeno ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. V.T.

Nykštukas yra mažiausias paukštis giesmininkas. Jis sveria tik 4-5 gramus, gyvena spygliuočių miškuose ir minta žalingais vabzdžiais.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records	
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių, Stereo \$5.00	4.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų, Stereo \$5.00	4.00
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	5.00
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir duk. 15 liet. dainų, Stereo \$5	4.00
Šiluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	5.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 lietuviškų dainų solo	5.00
A. Sabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika — Stereo	5.00
Dainuojų Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	5.00
Sigitė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 dainų, St. \$4	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	3.50
Dainų ir arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	6.00
Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos	4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	4.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 liet. dainų, Stereo \$5	4.00
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ansamb. 14 l. dainų, St. \$5	4.00
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvarjetas iš 14 dainų, St. \$5	4.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės, Stereo \$6.00	5.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos, 9 giesmės	4.00
Laužų aidai, 4 okteto įdainuoti 16 skautiškių dainų	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	4.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Lietuviški šokiai, K. Daubaros akordeonu 18 šokių (Nr. 1)	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras, 18 šok. Stereo \$5	4.00
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė, St. 5.00	4.00
Glaužia Trimitai, Br. Jonušo įgrotą 12 l. patriotinių maršų	7.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Zauksauko-Vasiliausko juokai	4.00
Laudies giesmės, Tėviškos choro 11 giesmių ir dainų	5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrnelių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	5.00
Lione Jodis contraalto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio plokšt.	4.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co., 16 l. dainų ir šokių	4.00
Lietuvių dainos ir šokiai: 5 polkos, 4 valsai ir dainos, St. 5	4.00
Lietuviškų šokių muzika iš 6 polkų, valsų ir dainų	4.00
Lietuvos Atsiminimų 25 m. jubiliejaus dainos	4.00
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 l. dainų, St. \$7.50	6.50
Mes žengiamo su daina, N.Y. vyrų okteto 17 dainų, Stereo \$5	4.00
Operų Arijos, Sol. St. Baro	6.00
O ramunėlė, pasakyk, Birutė Tamošiūnaitė, 12 muzikos šokių	6.00
Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnaitės, 12 muzikos šokių	6.00
Pavergtos Tėvyinės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų	3.00
Pavergtos Tėvyinės muzika Nr. 2, 12 liet. dainų-šokių	3.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelių)	10.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Ar pameni, V. Stankūno, 10 šokių muzika solo	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankūno, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Sutemų garsai, V. Stankūno, 10 muzikos šokių — Stereo \$6.00	5.00
S. Barkaus radio vak. dainuoja, 10 kalėdinų ir 10 liet. dainų	4.00
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų dainų, Stereo \$5	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	3.00
Tėvynei aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų, St. \$6	5.00
Trijų metų irutė, Tr. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaikų dainos	3.00
Tėvyinės melės nemari, A. Dambriauskaitės 13 liet. dainų	4.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo	5.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	3.50
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. \$6.00	5.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid. Stereo \$5.00	4.00
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija, Stereo \$5.00	4.50
Lietuvos - Latvijos - Estijos Himnal	2.00
Lietuvos Himnas ir simfonija	2.00
Baltic Countries National Anthems (33 1/3 RPM)	1.00
National Anthem of the U.S. (33 1/3 RPM)	1.00
žibuoklės, L. Stuko moterų sektesto 14 liet. dainos, Stereo \$5	4.00
New Yorko Liet. Vyrų Choro 16 liet. dainos, Stereo \$5	4.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221 (Persuntimo išlaidom prašom pridėti 50c; į Kanadą \$1.00)

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORKE

Laisvės žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis

BOSTON, MASS Vedėjas STEF. MINKUS

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, Vedėjas P. VISCINIS

LIETUVISKŲ MELIODIJŲ RADIO VALANDA

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGUNAVICIUS

PITTSBURGH, PA. WZUM, 1590 banga

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 kilocycles

WATERBURY, CONN. WWCO - AM - 1240

Apkėpimas veltui Vyriškis su mažu vaiku

Tikrai paliko — Pametei žmoną, o nieko jai nepalikai!

Atlyginimas gydytojams Kiniečių imperatoriai buvo įvedę

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis.

Su rogutėmis į kalnus Nuotr. V. Maželis

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 3 dol. J. Baltus, Du Bois, Pa., J. Bernitsky, Pt. Carbon, Pa.

Po 1 dol. — V. Solomonas, K. Poderys, S. Shulskis, A. Gaidis

Po 2 dol. — J. Petrėnas, S. Ruginis, J. Saltis, P. Gagas, P. Kerdook

Satinskas, Cranbury, N. J., V. Cirpulis, Springfield, N. J., J. Mikolaitis, Westwood, N. J., R. Giedraitis, Long Branch, N. J.

Wappinger Falls, N.Y., J. Baltusaitis, Rochester, N. Y., R. Šlepetys, Brick Town, N. J., K. Graudienė, Newark, N. J., J. Gilius, N. Haledon, N. J.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame.

Dėkinga DARBININKO Administracija

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B. S. 77-01 JAMAICA AVENUE

Isteigta 1917 m. KARLSON'S FLOWERS, INC. Gėlės. Vaisių pintinės.

277-5604 FRANK J. VOGEL Laidotuvių direktorius

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: 867-3680

STEAM BATHS, MESSAGES for Ladies: Tuesday and Thursday; for Men: Monday, Wednesday, Friday, Saturday and Sunday.

JULIO GOOCHMAN CONTRACTOR Everything in the Contracting Field

ANDERSON SHIPPING SVC PACKING & CRATING SERVICE TO WEST INDIES

G. A. LOPEZ Forwarding & Shipping Co. International Freight Forwarders

SEWING MACHINES reprocessed, Portable Consoles, Deskmodes pay balance due.

BAY AUTO WASH — 212 Bay St. S.I. Open 6 days a week

Local-Nationwide Moving Storage Warehouse. We feature export & domestic crating.

John H. Eggers Publications Making Coin Cards over 50 yrs. PILFER-PROOF REFUND CARDS

ALEX KOMAR FUNERAL HOME For Integrity, Dependability and Ethics

Beaded flowers. We carry a full line of supplies: wires, rosary pliers, cutters, floral tape clay, moss, silk floss.

MULLETTROE (FISH EGGS) Fresh Frozen Corned Salte Dry. We ship all over the country

EX. OPERATORS on Sportswear Steady work also button hole operator on Ressie machine

FEMALE OPERATORS - SINGER - Finisher Floor girls. Experience - Dresses Sweaters.

African-American BOOKS for children and adults — RICHARDSON'S African-American Bookstore

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLENmore 2-2923

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI Mūsų krautuvėse geriausios dešros

SIJONAI LIETUVOJE Tradicinių drabužių sijonai medžiagos atžvilgiu buvo dvejoji: naminiai ir pirktiniai.

LORELEI Populiariausia šokių vieta Yorkvilėje Kiekvieną sekmadienį šokiai nuo 4 val. p.p.;

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK Inkorporuotas 1863 460 West Broadway, South Boston Massachusetts

FAITH Universal šermentinėje laidotuves yra tikėjimo paliudijimas. "Praying Hands" by Albrecht Dürer

Alfa Jeweler A. USELIS Garantuotas laikrodžių taisymas

Sandor Furs, Inc. GERIAUSI KAILIAI ŽAVĖTINAI PUOŠNŪS S. ROSS

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES SCHALLER & WEBER

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

J. J. Rooney, JAV atstovų rūmų narys iš Brooklyno, labai nuoširdus lietuvių draugas, kalbės iškilmingame Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-čio minėjime vasario 18 Washington Irving mokyklos salėje, Manhattane. Minėjime yra sutikę dalyvauti ir daugiau JV kongreso narių. Taip pat, kalbės dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas. Pradžią 4 v. Renkimės visi dalyvauti.

Pašto įstaiga Darbininko administracijai pranešė dėl įvairių pareiktų nusiskundimų apie laikraščio pavėluotą pristatymą. Paštas buvęs perkrautas ne tik kalėdiniame laikotarpyje, bet taip pat ir po Naujų Metų, nes daugelis skubėjo kuo daugiau korespondencijos išsiųsti dar prieš pašto tarifo pakėlimą. Dabar paštas vėl užtikrina normalų patarnavimą. Darbininko skaitytojai, negavę Darbininko kalėdorių 1968 metam, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, pridėdant išlaidom padengti bent 1 dol.

Skulptoriaus Vytauto Raulinaičio darbų paroda šiuo metu vyksta New Rochelle kolegijoje, N. Y. Paroda bus atidara iki vasario 25. Išstatyta 16 skulptūrų.

Dail. Jurgis Juodis sutiko meniškai dekoruoti Maspetho lietuvių parapijos salę, kurioje vasario 3 įvyks iškilioji Balfo vakariene.

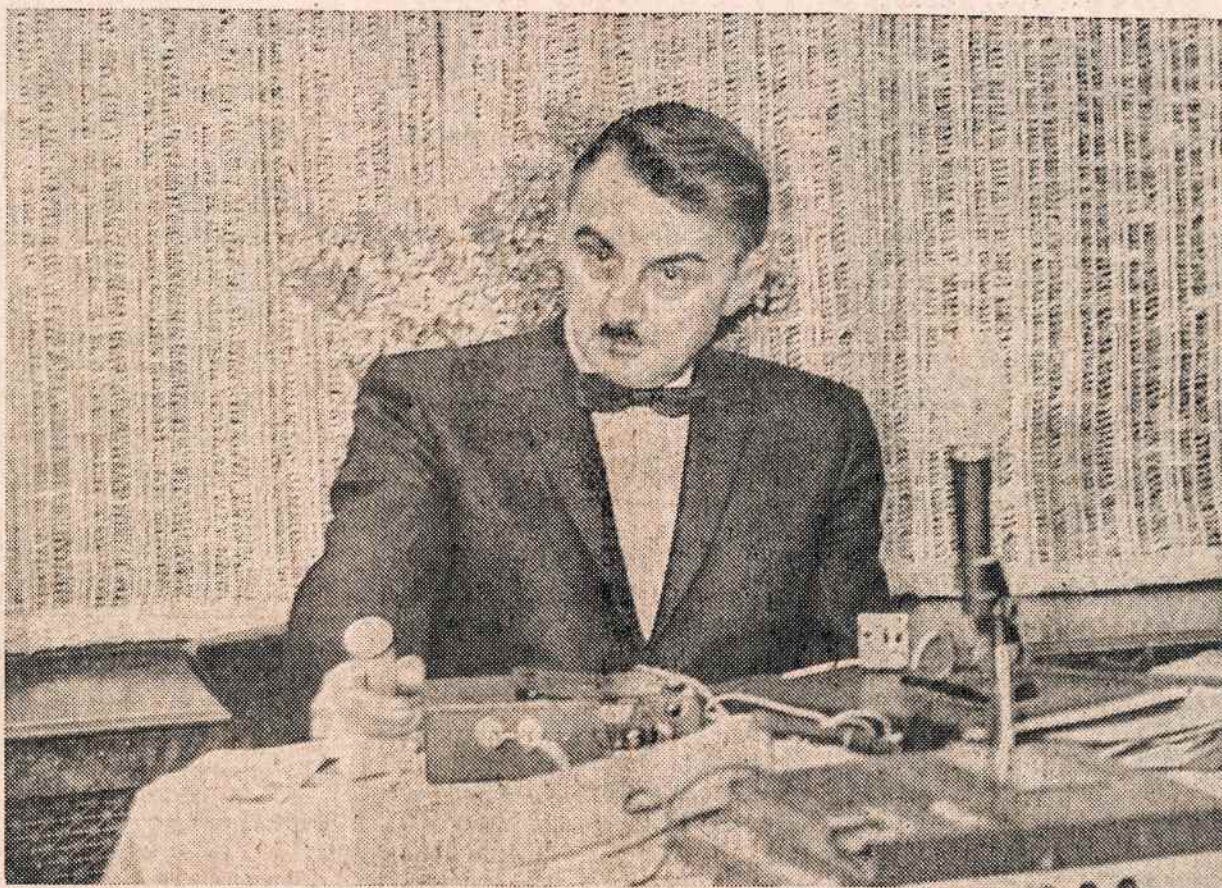
Norintieji dalyvauti iškilioje Balfo vakarienoje, turi iki sausio 30 apie tai pranešti Balfui (galima ir telefonu: EV 7-1422).

Muz. Herkulis Strolia išpildys smuiku naujausius Karnavičiaus kūrinius Balfo vakarienoje.

Kęstutis Miklas, aktyvus New Yorko LB veikėjas ir Tarybos narys, savo asmenine iniciatyva padarė žygių šių metų Vasario 16 proga Lietuvos reikalą iškelti amerikiečių visuomenėje Long Island, N. Y., Nassau ir Suffolk apskrityse, kur jis gyvena, dirba ir dalyvauja amerikiečių organizacijose. Jo pastangomis tose apylinkėse bus paskelbtos proklamacijos, gautas nemokamas radijo pusvalandis, kurio programa pasirūpinti leista patiem lietuviams. Taip pat nemokamai gautas visas puslapis vietos laikraštyje. Tai gražus jo įnašas į sukakusių metų minėjimą.

A. Korsakas, Darbininko skaitytojas iš Minneapolis, Minn., kurį laiką gyveno Brooklyne. Dabar persikėlė į Detroitą tom pačiom inspektorius pareigoms prie federalinės valdžios vaistų ir maisto inspekcijos. Kartu su juo išvyko ir motina Marija Korsakienė.

Marijona Franceson, įrašydama į amžinų nanius Petra, Boleslovą ir šeimos mirusių paaukojo 500 dol. pranciškonų statomiam Jaunimo namam New Yorke. Už auką nuširdžiai dėkoja t. pranciškoni, ir ta pačia proga kviečia gerasirdžius lietuvių prisidėti aukomis prie židinio kūrimo, kad po ilgai užtrukusios teismų bylos kaip galima greičiau būtų galima pradėti statybas. Aukas siūsti: Franciscan Fathers, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Aleksandras Vakselis, uolus Lietuvių Bendruomenės v. eikėjas, N.Y. apygardos pirmininkas, III pasaulio lietuvių seimo rengimo komiteto vykdomasis vicepirmininkas, pasitarime su spaudos atstovais sausio 22. Nuotr. R. Kisieliaus

Sėkmingai išlaikė egzaminą

I vyresnius moksleivius ateitininkus šeši kandidatai išlaikė egzaminus gruodžio 16. Egzaminavo dvasios vadas kun. dr. A. Norius, vyr. moks. vadovas Rimas Gedeika ir moksleivių kuopos pirmininkė Astra Ruzgaitė.

Tą pačią dieną 4:30 val. p.p. įvyko rytinio pakraščio vyr. moksleivių ateitininkų susirinkimas pas Marytę Mažeikaitę. Susirinko moksleivių iš Philadelphia, Worcesterio, Putnamo, New Haveno, New Jersey ir New Yorko. Buvo tikrai malonu susitikti su senais draugais ir susipažinti su naujais.

Šį kartą paskaita buvo labai įdomiai pravesta. Dr. V. Vyngantas čia pat vietoje leido mums pasirinkti paskaitai ne vieną, bet kelias temas. Daug idėjų buvo siūlyta, pav. narkotikai, vedybos, hippies, svaiginami gėralai ir kt. Dr. V. Vyngantas visas iškeltas temas nagrinėjo ateitininko požiūriu — kiek tie dalykai rišasi su mūsų ateitininkišku gyvenimu. Tikrai buvo daug kas išsiaiškinta ir suprasta. Didelė padėka dr. V. Vyngantui.

Po paskaitos ponja Mažeikienė skaniai mus pavaišino. Po

Algirdui Česnavičiui, anksčiau gyvenusiam 74-15 88 Ave., Woodhaven, N. Y., yra laiškas iš Lietuvos. Atsiimti Darbininko redakcijoje.

Vyresnieji moksleiviai ateitininkai, išlaikė egzaminus. Iš k. į d. Jonas Vainius, Bernadetta Tutėnaitė, Jūratė Balsytė, Jurgis Oniūnas, Loretta Malinauskaitė ir Edmundas Šilkaitis.

“VALENTINO DIENOS” ŠOKIAI

šeštadienį, vasario 10 d.

8:30 vak. - 1:00 val. ryto

Gros du orkestrai: J. KAZLLO orkestras ir “THE CHANGING TIMES” orkestras. Auka: \$2.00, įskaitant užkandžius.

CLUB 880 SALĖJE

880 Jamaica Ave., Cypress Hills Brooklyn, N. Y.

N. Y. Studentų Ateitininkų Draugovė ir Lietuvos Vyčių 41-ji kuopa Brooklyn-Queens

LIETUVISKOS PAMALDOS DIDŽIAJAME NEW YORKE

Daugeliui pageidaujant skelbiame Darbininke lietuviškų mišių laiką sekmadieniais New Yorke ir jo apylinkėse.

Angelų Karalienės bažnyčioje — 8 ir 11 val.

Apreiškimo bažnyčioje — 8 ir 11 val.

Sv. Jurgio bažnyčioje — 9 ir 11 val.

Atsimainymo (Maspeth) — 11 val. (ir 8 val. pirmą bei paskutinį mėnesio sekmadienį).

Aušros Vartų bažnyčioje (N. Y.) — 11 val.

Elizabeth, N. J. — 11 val.

Newark, N.J. — 10:30 val.

Paterson, N.J. — 7:30 ir 10:30 val.

Parengimai New Yorke

Vasario 3 — Balfo vakariene ir akademijs Maspetho liet. parapijos salėje, 5 val. p.p.

Vasario 3 — Jaunimo šokiai 8:30 val. vak. Lietuvių Atletų Klube.

Vasario 4 — Apreiškimo parapijos klebono Emerito N. Pakalnio ir naujo klebono J. Aleksiuo pagerbimas Polonaise Terrace, Greenpoint (Brooklyn). Rengia parapijos organizacijų komitetas.

Vasario 10 — New Yorko studentų ateitininkų draugovė ir Lietuvos vyčių 41-ji kuopa rengia “Valentino dienos” šokius 880 klubo salėje, Jamaica Ave.

Vasario 17 — Blynų vakaras 8:00 val. vak. Lietuvių Atletų Klube.

Vasario 18 — Lietuvos nepriklausomybės 50 metų atstatymo — Vasario 16 dienos minėjimas New Yorke. Rengia N.Y. Amerikos Lietuvių Taryba.

Vasario 24 — Užgavėnės — Liet. kryžiaus Flushing Meadows parke išlaikymui paremti. Lietuvių Piličių Klube, Maspeth, N.Y., 7:30 val. vak. Rengia kryžiaus tvarkymo ir išlaikymo komitetas.

Vasario 24 — Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos tradicinis balius — “The Summit of New York” Embassy “A” salė, E. 51th Street ir Lexington Ave., New York, N.Y. Pradžią 9 v.v.

Vasario 25 — Užgavėnių blynai, Apreiškimo parapijos salėje; rengia Kat. Mot. S-gos 29 kuopa.

Kovo 3 — Kaziuko Mugė — Maspetho liet. parapijos salėje. Rengia New Yorko skautai.

Kovo 10 — New Yorko Vyrų Choro koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje.

Kovo 24 — Madų paroda, Le Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave., Woodhaven, 2 val. p.p.

Kovo 30 — Pianistės Aldonos Kępalaitės koncertas Town Hall, New York, 5:30 val.

Balandžio 21 — Velykų stalas ir paskaita, Knights of Columbus salėje, 86-22 85th St., Woodhaven, N.Y. Rengia Liet. Moterų Fed. Klubas New Yorke.

Balandžio 27 d. — Operetės Choro metinis koncertas šeštadienį 7 v.v. Knights of Columbus salėje 86-22 85th Street, Woodhaven.

Balandžio 28 — Lietuvių Kat. Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos 45-ųjų metų sukakties minėjimas.

Gegužės 4 d. 1968 m. — Pianistės Julijos Rajauskaitės koncertas, Town Hall, New Yorke, 5 val. 30 min.

Gegužės 4 — šeštadienį, 7 v.v. pavasariniai šokiai, Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Avenue, Brooklyne. Rengia Moterų Vienybė.

Gegužės 25 — Pavasario balius Maspetho salėje. Rengia skautams remti komitetas.

Birželio 2 — Chicago Liet. Operos “Grażina” pastatymas koncertinėje formoje. Rengia “Laisvės Žiburio” Radijo Klubas.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivai, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telef. HI 1-9720.

BOSTONO ŽINIOS

Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno koncertas įvyko sausio 21 Jordan Hall Bostone. Buvo išpildoma Kazio Banaičio kūriniai: Sonata in D Minor smuikui ir fortepionui, Suite pastorale smuikui, klarnetui ir fortepionui ir Sonata rapsodica in B. Minor. Programą atliko Izidorius Vasyliūnas, Vytenis Vasyliūnas ir klarnetistas David Mott. Izidorius Vasyliūnas yra vienas iš aktyviausių lietuvių muzikų. Šios žiemos sezono tai jau trečias jo koncertas ir dar du numatyti. Jo koncertuose lankosi ir amerikiečiai, be to, jų muzikos kritikai aprašinėja spaudoj.

Kas norėtų persikelti gyventi į ramią ir gražią vietą, ras jau įrengtus, naujus namus. Priimami užsakymai pagal asmeniškų pageidavimus. Tik pusantros mylios nuo State universiteto, 1 mylia nuo aerodromo, 8 mylios nuo Skaneateles lake. Kreiptis: Jonas Zulpa, 53 Groton Ave., Cortland, N.Y. 13045. Skambinti po 6 val. vak. (607) 756-6584.

J. L. Giedraitis, rašomų mašinelių, televizijos ir radijo aparatų “Spartos” parduotuvės savininkas, padovanojo Darbininko administracijai puikią lietuviškais ženklais rašomą mašinėlę su 13“ voleliu.

Fotografas V. Maželis, kaip savo auką Balfui, darys nuotraukas Balfo vakarienoje vasario 3. Vakarienos proga veiks bufetas su turtinga loterija lietuvių šalpos labui.

ELIZABETH, N.J. Užgavėnių vakaras

JAV Lietuvių Bendruomenės N. Jersey apygardos ruošiamas užgavėnių vakaras bus vasario 24 d. 7 val. vak. Elizabeth, N. J., Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second St.

Programą išpildys: dramos aktorius Vitalis Žukauskas ir taut. šokių grupė “Baltija”.

Veiks užgavėnių valgių ir gėrimų bufetai. Šokiam gros geras orkestras.

Skulptorius Vytautas Raulinaitis, kurio skulptūrų paroda šiuo metu vyksta New Rochelle kolegijoje. Nuotr. V. Maželis

Naujosios Anglijos Baltų Draugija turėjo metinį pobūvį sausio 21 Tarptautinio Instituto patalpose. Pobūviui vadovavo inž. Vytautas Izbeckas. Dr. Algirdas Budreckis iš New Yorko kalbėjo apie komunistų daromus žygius kompromituoti mūsų vadovaujančius veiksmus ir skaldyti visus lietuvius. Į naują valdybą išrinkta po 7 asmenis iš kiekvienos tautybės. Lietuvių tuo tarpu yra šeši: Ona Ivaškie, Irena Veitienė, Vytautas Izbeckas, Česlovas Mickūnas, Lionginas Švelnis ir Vytautas Žiaugra. Baltų Draugija Bostone dirba gražų kultūrinį darbą. Kiekvienais metais, be kitų darbų, surengia kiekvienos tautybės po vieną koncertą, kviesdama menininkus iš įvairių vietovių. Tie koncertai yra recenzuojami ir amerikiečių didžiosios spaudos.

Lietuvių Piličių D-jos So. Bostone sekretorius Albinas Neviera, išbuvęs tose pareigose per 15 metų, daugiau į valdybą nebekandidavo ir, pasiūgęs kadencijai, pasitraukė. Klubu valdyboje A. Neviera iš viso išbuvo įvairiose pareigose 25-rius metus.

Inž. Jonui Vasui sausio 20 suėjo 50 metų. Ta proga žmona Bronė, padedama eiles ponų, suruošė savo namuose didžiules vaišes, kuriose dalyvavo daug svečių ne tik iš Bostono ir apylinkių, bet ir iš kitur. Svečiai inž. Jonui Vasui įteikė dailininkės Paukštienės paveikslą.

AUKOS VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Kalėdų švenčių proga per Būrelį Nr. 120 Vasario 16 gimnazijai remti aukojo: Liet. Bendruomenės Bostono apyl. valdyba — 25 dol., Anicetas Grigaliūnas 20 dol., Vyt. Stelmokas 10 dol., po 5 dol.: Z. Baranauskienė, A. Gegužienė, St. Jurgelevičius, P. Kalvaitienė, K. Merkis, Z. Petrauskienė, P. Pilka, A. Puskepalaitis, kun. M. Vembrė ir J. Savėlis. Būrelis išlaiko gimnazijoje vieną mokinį. Būrelio nariai kas mėnuo moka po 1 dolerį. Jei kas norėtų prisidėti prie tos gimnazijos išlaikymo ir mokėti po dolerį į mėnesį — prašom pranešti savo adresą Keleiviui.

Apreiškimo parapijos garbės klebono NORBERTO PAKALNIO

ir klebono

JUOZO ALEKSIŪNO PAGERBIMO PIETŪS

Sekmadienį 1968 m. vasario mėn. 4 d., 1 val. popiet Polonaise Terrace, 144 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y. — Asmeniui \$10.00.

Rengia Organizacijų Komitetas

JAUNIMO ŠOKIAI

1968 m. vasario 3 d.

8:30 val. vak.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBE
1332 HALSEY STREET
BROOKLYNE

Programą išpildys
“TOWNS MEN”

Šokiam gros keturių asmenų orkestras
Vaišingas bufetas

Mirus režisierui

Ipolitui Tvirbutui

jo žmonai ir sūnui reiškiamo gilią užuojautą

MARIJA ir VITALIS ZUKAUSKAI